

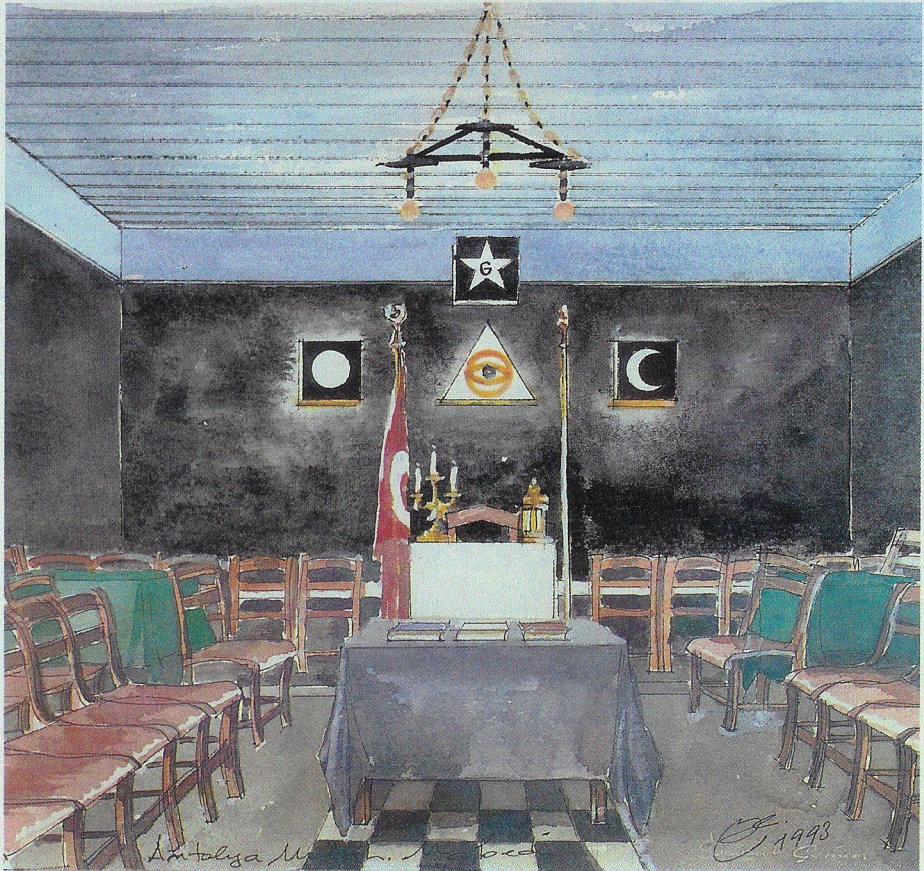
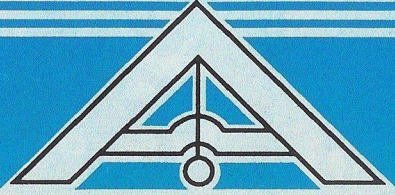
TESVİYE

MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 1

EYLÜL 1993

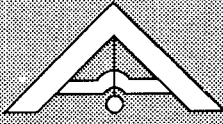
SAYI: 8

TÜRKAY LOCASI'NİN
TAHSİS TÖRENİNDEN GÖRÜNTÜLER

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı İşlerini fiilen idare eden : **Celil LAYIKTEZ**

NURUZYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 1

SAYI : 8

EYLÜL 1993

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den	Celil LAYIKTEZ
3. Türkay Locasının (Frankfurt) Tahsis Töreni	
11. Eski Mason Dergilerinden.....	Suha UMUR
13. Tarih İçinde Tekris Olan Kadınlar	Celil LAYIKTEZ
17. Amaranth Örgütü	Tamer AYAN
21. Dış Temaslar İçin Kılavuz: VIII
Orta Amerika 'da Ziyaret	Celil LAYIKTEZ
24. Gürkan Aktoluğ'un Derledikleri	
25. Agap Hakkında	Suha UMUR
26. Bir Bijü'nün Anımsattıkları	Önder ÖZTÜREL
27. Merak Ettikleriniz:	Tesviye
29. Masonların Dünyasında Bir Gezinti	Tesviye
37. Bulmaca	Tesviye
38. Synopsis	Tesviye
40. Pitagora Dair	İsmail İŞMEN

KAPAK RESMİ

ANTALYA MABEDİ

Resim : Bülent ÇENİTOR

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Localarımızın yürütmekte olduğu münferit sosyal yardım faaliyetlerinin dışında, Türkiye Büyük Locası ilk defa karşılıksız bir üniversite burs sistemini 93 - 94 ders yılı için başlatmaktadır. Konuyla ilgili gazetelere verdiğimiz ilân metnini dergimizin 16. cı sayfasında görebilirsiniz.

-- Dergimizin 5. cı sayfasında P. Muh. Oryal Güventürk K. Frankfurt'da açılan Türkay Locasının tahsis törenini objektif bir tarzda anlatıyor. Aslında, dünyanın herhangi bir yerinde yeni bir locanın kurulması fazla önemsenecek bir olay olmamalıdır. Ancak, Alman A.M.&F.M. Bü. Locasının Türkay Locasının açılmasına muhalefet etmesi olayı büyüttmüş, sonunda da açılış töreni Amerika-Kanada Bü. L. (ACGL), Türkiye Bü. L. ve Birleşik Alman Bü. L. Büyük Üstadları ile her obediyanstan birçok Bü. Görevlinin kalabalık bir davetli topluluğunun ve eşlerin katıldıkları, organizasyonu hatasız, görkemli ve duygu açısından zengin olmuştur.

Dergimizin ilk yazısını Türkay Locasının Tahsis töreninde Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K.in İngilizce ve Türkçe konuşması oluşturmaktadır.

Türkay Locasının Orta Çağlardan kalma Türk mezarlığının bakımını üstlenmek ve 23 Nisan Dünya Çocuk gününü Frankfurt'da kutlamak gibi projeleri vardır ve "Virtus" "Erdem" adlı derginin ilk sayısını çıkarmışlardır. Kardeş Erdem'in ilk sayısında Türkay Locasının açılışı ile ilgili olarak Türkiye Bü. L. Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç, Bü. Sek. Oryal Güventürk, Birleşik Almanya Bü. L. Bü. Üs. Rainer J. Schicke, ACGL Bü. Üs. J. Anthony Williams, Ön. Bü. Üs. Donald S. Metcher, Bü. Sek. Jess Minton kardeşlerin mesajları yer almıştır.

-- 1994 Konvayı 23 Nisan 1993 Cumartesi günü Swisshotel'de yapılacak, Konvayı 85'inci yıl balomuz izleyecektir.

-- Yurt içinde ve yurt dışında gördüğü ilgi üzerine dergimiz Eylül 1993 tarihli 8'inci sayısından itibaren 32 yerine 40 sayfa olarak çıkmaya başlamıştır. Daha önceleri eklediğimiz serbest sayfalarda çıkan İngilizce "Synopsis" ve bulmaca kısımları bu defa dergiye dahil edilmiştir.

-- Localardan ve Vadilerden gereğince haber toplayamıyoruz. Tesviye'nin Kardeşler arasında iletişim görevini daha iyi yerine getirebilmesi için Masonik çalışma heyecanı olan gönüllü Kardeşlerimizden kendi Locaları ile kendilerine yakın gördükleri kardeş localardan toplumumuzu ilgilendirebilecek haberleri tarafımıza iletmelerini rica ediyoruz.

-- Kardeşlerim, bir yaz tatilini daha geride bıraktık. Yeni çalışma döneminin sizler için sağlıklı, mutlu ve kardeş sevgisi içinde geçmesini temenni ederim.

Celil LAYIKTEZ

995 NUMARALI TÜRKAY LOCASININ (FRANKFURT) TAHSİS TÖRENİ

BÜYÜK ÜSTAT, EN MUH. CAN ARPAÇ, K.in MESAJI

Sevgili Kardeşlerim,

İçlerindeki insanlık sevgisini ve kardeşlik duygularını ayırım yapmadan, karşılık beklemeden paylaşabilen insanlar; Dünyanın neresinde doğarlarsa doğsunlar, bayraklarının rengi, konuştukları dil ve Evrenin Ulu Mimarı'na duydukları inancın adı ne olursa olsun aynı ailenin çocuklarıdır.

Bu büyük ailenin adı MASON AİLESİ'dir. Ve ben yeryüzündeki bütün kardeşlerimizin de Masonluk hakkında aynı şekilde düşündüklerine inanıyorum.

Gerçekte üzerinde yaşadığımız bu mavi gezegen öyle büyük, insanlar birbirlerinden o kadar çok ayrılmışlar ki; aynı aileden olmanın güzelliği ancak düşlerimizde ve gönüllerimizde yaşayabiliyor. Buna rağmen, ülkeden ülkeye dolaşabilen muntazam kardeşlerimiz gittikleri yerlerde doğru kapıyı bulup, doğru çalarlarsa; kapılar açılıyor, güler yüzle ve sevgiyle karşılanıyorlar. Hatta gittikleri ülkelerin Localarında çalışabiliyorlar. Ama benim düşünceme göre kendilerini daha bir konuk gibi hissedebiliyorlar.

İşte bu kardeşlerimiz için şimdi Masonluk dünyasında yeni bir model oluşuyor.

Almanya'da yerleşen bir grup Türk kardeşimiz, yaşamlarını sürdürdükleri bu ülkede Masonik çalışmalarını bir misafir gibi değil, ev sahiplerinden birisi gibi yapmak için, Türkçe bilen, tüm kardeşleri ile elele veriyorlar.

Amerika-Kanada Büyük Locası yeşil ışık yakıyor. Türkiye Büyük Locası sevgiyle el uzatıyor ve Almanya Birleşik Büyük Locası onlara çatısı altında yer veriyor.

Böylece dünyanın sağında solunda hırs ve kaba kuvvetin esiri haline gelmiş insan görünüşündeki canavarların döktükleri kana rağmen; bütün insanların barış ve mutluluk dolu bir dünyada yaşamaları için, her şeyden önce insan sevgisi ve kardeşliğin hiçbir sınır tanımaması gerektiğini yüzyıllardır anlatmaya çalışan MASONLUK, belki de ilk kez düşünceden uygulamaya doğru en somut adımı atmış oluyor.

Hepimizin duyduğu mutluluğu kelimelerle anlatmak olanaksız. Ama ben Büyük Localarımız arasındaki dostluğu ve sevgi bağını güçlendiren bu tarihi adımın; yeryüzündeki bütün Masonlara örnek olmasını diliyorum. Ancak bu sayede Dünya Kardeşliğine doğru gidilebileceğini biliyorum. Ve bu yolda başarılı adımlar atabildiğimiz ölçüde Masonların elele verip, dünya barışı ve bütün insanların mutluluğu için daha etkin daha yapıcı bir güç oluşturacaklarına inanıyorum.

Dilerim öyle olsun.

Can ARPAÇ

Büyük Üstat

Frankfurt, 29.5.1993

CONSECRATION CEREMONY OF LODGE TÜRKAY, NO 995 (FRANKFURT)

MESSAGE OF GRAND MASTER THE M.W. BRO. CAN ARPAÇ

Dear Brethren,

People who, without discriminating or expecting any returns, share their human love and brotherly feelings, whichever is their place of birth, whatever is the colour of their flag, the language they talk and the way they worship The Grand Architect of The Universe, are all children of the same family.

This big family is called the MASONIC FAMILY... And I believe that all our brethren feel the same towards Freemasonry.

In reality, our blue planet is so big and different people are so distant from each other, that the beauty of belonging to the same family lies only in our dreams and hearts. In spite of this, when our regular brethren, travelling from country to country, find the right door and know how to knock on it, the doors open and a smiling and caring face greets them. But, although they even have the opportunity to labour in the lodges they visit, I still think they always will feel as visitors.

Today a new model is created for these brethren in the masonic world.

A group of Turkish brethren, living in this country and wishing to labour as hosts and not as visitors, are trying, hand in hand with all brethren having mastered the Turkish language, for its realisation.

The American-Canadian Grand Lodge is giving the green light; the Grand Lodge of Turkey extends a loving hand and the United Grand Lodge of Germany is giving it a place under its roof.

In our world where, in every direction, monsters disguised as human beings, slave to their passions and brutality, are bleeding mankind, in this way and maybe for the first time, Freemasonry, in order to help all peoples to live in a peaceful and happy world, is trying to show that humanly love and brotherhood know no boundaries.

Although it is impossible to express our mutual happiness with words, I wish that this historical step, enhancing the existing hands of friendship and love between our Grand Lodges, will be an exemple to all Freemasons in the world. And I know that it is only in this way that we could reach World Brotherhood. And I believe that, thus, parallel to our successful steps, Freemasons, hand in hand will grow to a greater force for the realisation of world peace and happiness for all humanity.

So mote it be.

Can ARPAÇ
Grand Master
Frankfurt, 29.5.1993

TÜRKAY

KÖPRÜYÜ KURARKEN

Sevgili Kardeşlerim,

Uzun, çok zor ve yorucu bir çalışma neticesinde bugün Muhterem Locamız açılırken, hepimiz büyük ve eşsiz bir gurur içersindeyiz. Kalbinde kardeşlik sevgisi dolu olan insanın veya insanların, kim ve nerede olurlarsa olsunlar, dili, dini, milliyeti ve ırkı asla tartışılmaması anlayışının her Masonun en önemli görevi olduğuna inanıyorum.

Locaların hangi dilde ve hangi ritüelle çalışmaları tartışmaları yerine onların Masonluğa nasıl hizmet verecekleri düşünülmelidir.

Almanya'da yaklaşık 2 milyon Türk vatandaşı olduğu düşünülürse, bugüne kadar bir Loca kurulması için geç bile kalınmıştır.

Locamızın önümüzdeki yıl içinde bazı hedefleri vardır, bunların arasında en mühimi 1994 yılında 23 Nisan'da Çocuk Bayramını 10 ayrı devletten Kardeşlerimizden çocuklarını davet ederek kutlamaktır. Ayrıca yılda müteaddit defalarda İngilizce ve Almanca olarak çalışma yapmayı düşünüyoruz.

Locamız Hür ve Tanınmış Alman Masonluğu ile Hür ve Tanınmış Türk Masonluğu arasında büyük onur duyarak KÖPRÜ görevini de üstlenmiştir.

Bütün mesuliyetlerimizin bilinci içerisinde, insanlığın yüksek teknolojisi olan çok kültürlü anlayış prensibi ile Locamızın kurulmasını kabul eden Amerikan Kanada Büyük Locasına ve bunu destekleyen Birleşik Almanya Büyük Locası En Muhterem Üstadına, her zaman kanımızda, arkamızda ve kalbimizde olan Türkiye Büyük Locasının bütün mensuplarına ve bizlerden desteklerini esirgemeyen Alman Kardeşlerimize, eşlerimiz ve çocuklarımıza, Locamız adına en içten Kardeş sevgilerimle minnet ve şükranlarımı bildirmeyi borç bilirim.

29 Mayıs 1993

Metin Cangör

Üstadı Muhterem

TÜRKAY'IN DOĞUŞU

Oryal GÜVENTÜRK

5 Nisan 1992 günü Almanya'da yaşayan bir grup kardeşimiz aralarında toplanarak aşağıda tam metni bulunan bir protokol tesis ettiler. Böylece TÜRKAY Locasının kurulması için ilk adım atılmış oldu.

ALMANYA TÜRK LOCASI KURULUŞ PROTOKOLÜ:

05 Nisan 1992

Biz aşağıda isim ve imzaları bulunanlar Almanya'daki A.F. & A.M. Büyük Locasının Patenti altında Türkçe çalışma yapacak Mason Locası olarak bir Dernek kurmaya karar verdik. Bu gaye için kapalı oylama ile yapılan seçimde:

TÜRKAY

- a) Üstadı Muhterem: Sadi KARAELMAS
b) I. Nazır: Reşit RESULOĞLU
c) II. Nazır: Ümran ERTOK
d) Sekreter: Metin CANGÖR
e) Hatip: Timur TAMTUNALI
f) Hazine Emni: Hakkı ÖZYAR
g) Tören Üstadı: Semih AKYOL

Seçilmişlerdir.

Alman Patenti ile Türkçe olarak çalışacak olan Loca, Türkiye Büyük Locası'nın kararlarını ve tüzüğünü dikkate almayı kabul ve taahhüt eder. Alınacak hariciler hakkında Türkiye Büyük Locasının yazılı onayı mutlaka alınacaktır.

Dernek olarak kurulacak Locanın ismi "TÜRKAY" olarak kabul edilmiştir. Değiştirilmesi için tüm üyelerin oybirliği gereklidir.

Envar tarafından gerekli tüzük hazırlanıp kurucu üyelerin kabulünden sonra tasdik için Alman A.F. & A.M. Büyük Locasına ve ayrıca Türkiye Büyük Locasına gönderilmesine, derneğin Üstadı Muhterem, I.ci Nazır, II.ci Nazır, Sekreter ve Hazine Emni'nden müteşekkil Yönetim Kurulu tarafından temsil edilmesine, kurucular olarak oybirliği ile karar verildi.

05 Nisan 1992	Kurucu Üyeler :
Sadi KARAELMAS:	Reşit RESULOĞLU:
Ümran ERTOK:	Metin CANGÖR:
Hakkı ÖZYAR:	Semih AKYOL:
Michael KUNZE:	Andreas LEKOSKI:
Ali Rıza KORAY:	Timur TAMTUNALI:
Derya CANGÖR:	Yener MORGÖL: Uykuda

Bu metinde de görüleceği üzere kurulması düşünülen Loca, **Alman AF&AM** Büyük Locasından patent alarak çalışmayı öngörmektedir. Ancak bu Büyük Locaya yapılan müracaat pek sıcak karşılanmamış, hatta TÜRKAY Locasının kurulması kabul edilmemiştir.

Almanya'da halen Alman Birleşik Büyük Locaları ismi altında 5 Büyük Loca mevcuttur. Bunlardan biri olan AF&AM Büyük Locası tarafından kurulması kabul edilmeyen TÜRKAY Locası, bu kere bir diğer Büyük Loca olan Amerikan-Kanada Büyük Locasına (ACGL) müracaat eder. Yapılan görüşmeler sonucunda ACGL tarafından 995 matrikül numarası ile patent verilmesi kararlaştırılır. (19.01.1993). Bu arada TÜRKAY LOCASININ kuruluşuna AF&AM Büyük Locası tarafından itiraz edilirse de 5 Büyük Locanın toplandığı senatoda, bire karşı dört oyla itiraz reddedilerek kurulması kabul edilir.

TÜRKAY

Bu tarihten sonra, kurulması kararlaştırılan TÜRKAY Locası geçici envarı, halen Almanya'da bulunan ve fakat çeşitli nedenlerle intizamları kaybolmuş olan kardeşlerimizi Loca matrikülüne dahil etme faaliyetlerini sürdürür. Bunlar arasında Murat Uğur Aksoy K.: Fazilet Locasında, Hayri Ergun K.: Kültür Locasında intizama döner ve TÜRKAY Locasının matrikülüne dahil olurlar. Bu arada amansız bir hastalığa duçar olan Osman Torfilli K.: 'ımız, Türkiye'ye gelememekte ve fakat aktif Mason olarak hayata veda etmeyi arzulamaktadır. Bu kardeşimizin son arzusu, Büyük Üstad En Muht. Can Arpaç K.: tarafından, kendisinin Büyük Üstad yetkisiyle intizama döndürülmesi kabul edilmiş ve husus kendisine resmen tebliğ edildikten iki gün sonra Ebedi Maşrıka emanet edilmiştir. (28.02.1993).

— TÜRKAY Locası, kuruluşlarının kabulünden itibaren bu nevi çalışmalarla üye sayısını arttırarak, mevcudu aşağıda isimleri yazılı kardeşlere ulaşmış bulunmaktadır:

AKSOY, Murat Uğur
BAYKARA, Turhan
CANGÖR, Derya
AKSOY, Murat Uğur
BAYKARA, Turhan
CANGÖR, Derya
CANGÖR, Metin
ERTOK, Ümran

KANDİLCİYAN, Mihran
KÜPELİYAN, Ohannes
KARAELEMAS, Sadi
KORAY, Ali Rıza
KUNZE-CONCEWITZ, E.
KUNZE-CONCEWITZ, P.
KUNZE-CONCEWITZ, M.
LEKOSKI, Andreas
MAGER, Kurt

TÜRKAY

MORGÖL, Yener
ÖZYAR, Hakkı
RESULOĞLU, Reşit
SANDMANN, Günter
TAMTUNALI, Timur

EROL, Faruk
EREM, Emir
ERGUN, Hayri
GÜMÜŞCÜOĞLU, Cenap
YİĞİTGÜDEN, Ahmet

Bu kardeşler aralarında toplanarak, TÜRKAY Locasının görevlilerini seçerek aşağıdaki envarı oluşturmuşlardır.

TÜRKAY LODGE No.995

AF&AM

CHARTERED 29 May 1993

*UNDER THE AMERICAN CANADIAN GRAND LODGE, AF&AM
WITHIN THE UNITED GRAND LODGES OF GERMANY
CHARTER OFFICERS*

MASTER (Üstadı Muhterem)
SENIOR WARDEN (1. Nazır)
JUNIOR WARDEN (2. Nazır)
TREASURER (Hazine Emini)
SECRETARY (Sekreter)
CHAPLAIN (Hatip)
MARSHAL (Kaymakam)
SENIOR DEACON (1. Tören Üstadı)
JUNIOR DEACON (2. Tören Üstadı)
Sr. MASTER of CEREM. (Muhakkik)
Jr. MASTER of CEREM. (Koruyucu)
Sr. STEWARD (Hasenat Emni)
Jr. STEWARD (Kutsal Kit.Em.)
TILER (Gözcü)

Metin CANGÖR
Reşit RESULOĞLU
Ümran ERTOK
Michael KUNZE-CONCEWITZ
Derya CANGÖR
Murat U. AKSOY
Sadi KARAELEMAS
Dr. Ali Rıza KORAY
Andreas LEKOSKI
Eduard KUNZE-CONCEWITZ
Hakkı ÖZYAR
Turhan BAYKARA
Prof. Dr. Peter KUNZE-CONCEWITZ
Kurt MAGER

Bundan sonra da açılışın yapılacağı 29 Mayıs 1993 gününü tesbit etmişlerdir.

29 Mayıs 1993 Cumartesi günü açılış ACGL tarafından yapılmış ve Türkiye'den ve civar ülkelerden 60'ı aşkın ziyaretçi Hemşire ve Kardeş bu töreni izlemiştir.

Hiç şüphesiz bu açılışın en duygusal yanı, tören sırasında Amerika, Kanada, Almanya ve Türkiye'nin ulusal bayraklarının Doğuya getirilmesi ve bu sırada da Milli Marşların çalınması idi. Bu aktivite Masonluğun evrenselliğini vurgulayan en büyük kanıt olmuştur.

TÜRKAY

AÇILIŞ PROGRAMI

TÜRKAY LODGE NO.995

AF&AM

KONSEKRASYON VE İS'AT TÖRENİ PROGRAMI

29 Mayıs 1993 Cumartesi

Holiday Inn Frankfurt am Main

Saat 12.00	Kayıt Masasının Açılışı
Saat 17.00	Locanın Konsekrasyon Töreni
Saat 17.45	Müzikal Ara
	Solistler: Hara S. Papakonstantinou Antonius Papakonstantinou
	Piyano: Peter Alborn
	Parçalar: Franz Schubert; Silvia Charles Gounod; Ave Maria Richard Strauss; Allerseelen, Zueignung
Saat 18.00	TÜRKAY Locası Görevlilerinin İs'atı
Saat 18.45	Kapalı Celse
Saat 20.00	- Holiday Inn'in Roof'unda beraberce açık büfe banket - Masonik kutlama mesajları ve konuşmaları - Piyango
	Gayda: İskoçya'dan Dominic Murphy

Not: Gerek celseler gerek akşam yemeği için beylerin smokin veya koyu renk kostüm, hanımların gece kıyafeti ile gelmesi rica olunur.

TÜRKAY

Açılış töreninden sonra, Loca Üs.: Muh.: Mu.: Metin CANGÖR K.: , En Muh.: Rainer J. SCHICKE (Birleşik Alman Büyük Locaları Bü.: Üs.:ı), P. Muh.: Jess MIN-TON (ACGL Bü.: Sek.:ı), En Muh.: Can ARPAÇ, P. Muh.: Oryal GÜVENTÜRK, Muh.: Faruk DENİZ Kardeşlere TÜRKAY Locası fahri üyeliğini tevdi etti. Program gereği saat 20'de birlikte yenilen akşam yemeğinden sonra resmi açılış bitmiş oldu.

TÜRKAY Locası Kardeşleri açılış takibeden iki gün süresince, törene katılan Hemşire ve Kardeşleri geleneksel Türk misafirperverliği ile Frankfurt ve civarında yaptıkları gezi programları ile ağırladılar. Son gece, Dernek lokalinde yapılan kardeş sofrası ile bu muhteşem açılış noktalandı. Törene ziyaretçi olarak katılan Hemşire ve Kardeşler, Türk Ulusunu ve Türk Masonluğunu en iyi şekilde temsil edebilmenin huzuru ile ayrıldılar.

* * *

1683 yılında ikinci Viyana muhasarası bozgunla sonuçlanınca, esir düşen Türkler Frankfurt yöresine götürülmüş. Bunlar sonradan Alman yaşamına karışmışlar, evlenmişler, çocuk çocuk sahibi olmuşlar, zaman içinde dinlerini değiştirmişler, ancak isim-göbek adı ve soyadlarında mutlaka bir Türk ismine de yer vermişler. Yukarıdaki resimde, Türkay Locasının açılışından sonra Türkiye'den gelen Kardeşlerimiz için düzenlenen bir gezide uğradığımız Orta Çağlardan kalma ve aynen muhafaza edilmiş Büdingen kasabasında, bir tabelanın üzerinde, değişik bir imla ile "TÜRK" ismini okuyabiliyoruz.

Türkay Locası Kardeşlerimiz bu esir düşmüş Türklerin tarihi mezarlıklarının bakım ve onarım işini vazife edindiler.

TESVİYE

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ, Sayı 7, Haziran-Ağustos 1932

İÇTİMAİ VAZİFEMİZ NE OLMALIDIR?

Bu sayımızda K. Nâmi (Sb.) şeklinde imza atan, Sebat Mahfeli azası Kâzım Nâmi DURU (1) Kardeşin, "İçtimaî vazîfemiz ne olmalıdır?" başlıklı bir yazısının son kısmı ile aynı sayıda bulunan iki haberi yayınlıyoruz.

.....

Bugün Masonluğun muhtelif dinler, mezhepler, felsefi meslekler, içtimaî müesseseler arasındaki mevkiî kolay kolay tayin edilemez. Masonluk bir müsamaha ve hürriyet âlemi olarak kaldığı ve halâ "surrané(2)" olan felsefi fikirlerle görüldüğü yerlerde, felsefi mesleklerin ve içtimaî müesseselerin sevemedikleri bir teşekküldür. Dinler Masonluğa karşı lâkayd kalabilse de, Klerjeler Masonluğun ezeli ve ebedi düşmanıdır. Çünkü bu sınıf, Masonluğu kendinin saltasına en ağır darbeyi vuran bir müessese telâkki etmekte berdevamdır. Masonluğun dinsizlik demek olmadığı yalnız Masonlarca malûmdur. Bizde dinsiz bir adamdan bahsolunduğu vakit "Bırak şu farmasonu!" derler. Bu telâkki az çok esrarengiz olan her müesseseye karşı, âmiyane bir tarzda isnat olunan bir şeydir. Hükümetler kendi siyaset tarzlarına muhalif olmadıkça, Masonluğu müsamaha ile görürler, fakat meselâ faşizm gibi idare tarzları, Masonluğu reddettikleri gibi, komünizm idare tarzları da Masonluğu kabul etmez.

Şu halde Masonluğun bizim memlekete göre takibetmesi lâzım gelen cephesinin ne olduğunu araştıralım.

Türk Masonluğu yakın zamana kadar, beynelmîl Masonluk ailesi arasında, ehemmiyetli bir mevki ihraz edememişti (kazanamamıştı). Bunun başlıca sebebi, Türk Masonluğunu beynelmîl ailede temsil edebilecek büyük şahsiyetlere lüzum vardır. Bu, bugünden yarına temin edilemez. Fakat bugünden eshabına tevessül edilebilir. Unutmamalıdır ki, Masonluğun üssülesası "İnsanlık" mefhumunda mündemiçtir. İnsanlık ise, ırk ve din farkı olmamak üzere, bütün insaniyete aittir. Masonların vatanperver milliyetçi olmaları, hususi bir mahiyet ve manâdır. Hakikatte Masonlar, milliyet ve vatan mefhumlarının çok fevkine çıkarlar.

(1) Kâzım Nâmi DURU K. için Bkz. MİMAR SINAN, Sayı 21, s.72, 1976.

(2) Suranné : zamanı geçmiş eskimiş.

(3) Kilise öğretisinin günlük hayatı yönetmesi inancını savunan kişi.

Bu cihetleri düşününce, Masonluğun takib etmesi lâzım gelen cephesinin, evvelâ insanî bir cephe olacağını takdir ederiz. İyi bir insan olmak için, evvelemirde iyi bir vatanperver Türk olmak lâzım geleceğine şüphe yoktur, fakat bunda zerre kadar batıl akidelerin şemmesi bulunmamalıdır. Sonra biz yüzde doksan-dokuzu ümmî olan bir halk içindeyiz; bu halkın asırlarca tâbi olduğu batıl akideler ve onların müstenid olduğu müesseseler yıkılmış ise de batıllar ruhlardan çıkmamış, halâ fikir ve vicdan hürriyetinin manâsı anlaşılamamıştır. Binaenaleyh Masonluğa halk terbiyesine mütellik, pek mühim bir vazife daha düşer. Bu terbiye yalnız hüsn-ü misal olmakla, yalnız hayır müesseselerine yardım etmekle temin edilemez. Türk Masonluğu kendine dahil olan matbuat müntesipleri vasıtasıyla, batıl ve irticaa, cehle karşı mücadele açmanın yolunu bulmalıdır. Bizim Masonluğumuzu, başka Masonluklarla mukayeseden daima kaçınmalıyız. Çünkü başka milletler, bize nisbetle medeniyet yolunda çok mütekâmilirdirler.

Türk Masonluğu her şeyden evvel, bu intikal devrinde, içtimâî vazifeler görececek bir mevkedir. Meselâ bugünün cehaletine karşı nasıl bir vazife aldık? Fuhuş ve poperizm (4) (?) ile işsizlik... İlâh. ile mücadele için hiçbir şey düşündük mü?

Hürriyet ve müsamaha mefhumlarını tesis etmek için neler tasarladık? İşte bugün Türk Masonluğunun teveccüh edeceği istikamet, insanî bir inkılâp vücudunda getiren Cumhuriyet idaresinin, takviye ve teyidi için irticaa, cehle, ahlâksızlığa karşı mücadele ve hürriyet mefhumunu tâlim olmalıdır.

Kâzım Nâmi (Duru)

Türkiye:

İzmir Vadisinde çalışan Muhterem Mahfeller yeni müşterek bir bina inşasına karar vermişler ve işe başlamışlardır. İzmirli Kardeşlerimizin bu babdaki mesailerini takdirle karşılanmaya değer. Şimdilik bir kat üzerine yapılmakta olan binanın temelleri ilerde üzerine iki kat daha çıkabilecek surette atılmıştır. Yakında İzmir Kardeşlerimizin bu çok güzide emellerinin tam manasıyla tahakkuk ettiğini görmekle bütün Masonlar mübahî olacaklardır.

Fransa:

Fransa Reiscumhuru P. Doumer Mason idi. Grand Orient de France'ın neşrettiği tebliğe göre müşârünileyh 22 Mart 1897 tarihinde mesleğe girmiş, birçok mahfellerde faal vazifeler almış, 1890'da Voltaire Mahfelini tesis etmiştir. 1887, 1888 konvanlarına murahhas sıfatı ile iştirak etmiş, 1888, 1891 ve 1895 devrelerinde "Conseil de l'Ordre" aza intihab edilmiş ve 1892 konvanına riyaset etmiştir. Bir mutaassıp tarafından 6 Mayıs 1932 tarihinde katledilen bu büyük Masonun ziyayı, Fransız ve dünya Mason muhafilinde büyük bir elem ve teessür uyanıdır.

(4) *Paupérisme: Yoksulluk*

TARİH İÇİNDE TEKRİS OLAN KADINLAR

Celil LAYIKTEZ

Masonluk tarihinde zaman zaman kadın masonlardan söz edilir. Bunların çoğu sahte masallardır; aralarından, gerçek olma ihtimali yüksek olan birkaçına bakalım:

Muntazam bir locada bir kadının mason olması mümkün değildir. Skrüteni yapılmış, tekris öncesi gereğince hazırlanmış, Geçiş ve Yükseliş törenleri yerine getirilmiş, yemin etmiş ve yemin metnini imzalamış bir kadın gene mason değildir, zira tüm bu işlemler gayri muntazam olurdu ve gayri muntazam tekristen geçmiş biri mason hüviyetini kazanamaz. Eski Mükellefiyetlerin üçüncüsü şöyledir: "Locaya üye kabul edilenler iyi şöhretli ve namuslu, özgür doğmuş, olgun ve uygun yaşta erkekler olmalıdır. Bağimli kişiler (serfler), kadınlar, ahlâksız ve skandallara karışmış erkekler mason olamaz".

Herşeye rağmen tekris edilmiş kadınlardan söz edildiğine göre, bu masalları inceleyelim.

En iyi bilineni İrlandalı Elizabeth St. Ledger'in hikâyesidir.

Operatiflikten Spekülatif Masonluğa geçiş döneminde var olan yaygın bir uygulamaya göre, 1.ci Kilmayden Baronu ve DonerailleVikontu, Arthur

St. Ledger, oğulları ve birkaç yakın dostu ile birlikte aile malikânesi Doneraille Court'da (Cork, İrlanda) bir locayı yürütüyor ve merasimlerini icra ediyordu. 1710 yılında Elizabeth 17 yaşına vardığında, malikânede tamir işleri sürüyordu ve bu arada locanın toplandığı oda ile kütüphane arasında kalan duvar yıkılıp yerine yenisi yapılacaktı.

Bir gün, öğleden sonra, Bayan St. Ledger kütüphanede bir kitap ararken, içeriden gelen sesler duymuş ve merak ederek dinlemeye başlamış. Söylenenleri daha iyi anlamak için gevşek bir tuğlayı duvardan almış ve böylece olanları yakından izleyebilmiş. Merasimin belli bir yerinde içini korku bürümüş ve gördükleri ile duyduklarını ölünceye kadar kendine saklamak üzere kaçmaya yeltenmiş, ancak, locanın koruyucusu olan babasının uşağı yolunu kesince daha da korkmuş ve bir çılgılık atarak düşüp bayılmış.

Koruyucu Üs. Muh.i çağırmış, kendine gelen genç kız da olanları anlatmış. Loca toplanmış ve Kardeşler tek çıkar yol olarak kızın da tekris edilmesinde anlaşmışlar. Elizabeth tekris edilmiş sonra da Kalfalığa terfi ettirilmiş. O tarihte 3 cü derece henüz uygulanmıyordu.

Bu hikâyenin gerçek olma ihtimalini güçlendiren birçok delil vardır. Miss St. Ledger'in Masonik regalyalarını kuşanmış olarak bir portresi mevcuttur ve portrede gözüken iki bju dan biri St. Ledger ailesince , diğeri de 1 sayılı Cork Locasında saklanmaktadır. 18. ci y.y.ın başlarından kalan el yazmalarında, Elizabeth St. Ledger'in locasında Üstad-ı Muhteremlik yaptığı ve merasim günlerinde, regalyalarını kuşanmış olarak ve at sırtında masonların başında yürüdüğünden söz edilmektedir.

Elizabeth St. Ledger'in locası teşhis edilmemiş olmakla beraber, ilk Büyük Locanın kuruluşunun öncesi yaygın ve dağınık uygulamayla böyle bir locanın varlığı fevkaledede mümkündür. Babası Londrada tekris edildikten sonra memleketine dönünce, yakın çevresini de mason yaparak Spekûlatif San'atı onlarla birlikte icra etmiş olabilir.

1833 doğumlu Hadek Barkoczy Kontesi Helena'nın da Macaristan Grand Orient'ından beratını almış Eglyenloseg Locasında tekris edildiğine dair şüphemiz yoktur. Ailesinin sağ kalan son mirası olan Kontes hakkında Macar mahkemeleri, ailenin erkek evlâdıymış gibi, tüm hakların mirasçısı olduğunu karara bağladı. Mirasın bir parçası olan kütüphanede önemli boyutlarda bir masonik kitap koleksiyonu vardı. Kontes ilgiyle hepsini okuduktan sonra mahkeme kararına dayanarak müracaat ettiği Locada 1875 yılında tekris edildi. Ancak Macaristan Grand Orient'i olaya hemen müdahale ederek Kontesi ve Locanın Üs. Muh.i ile görevlilerini gayri mun-

tazam ilân etti. Grand Orient'in kararı şöyleydi:

"1. Grand Orient, yasalara aykırılığı nedeniyle, Kontes Hadik Barkoczy'nin tekrisini geçersiz kabul ederek, kendisinin jürisdiksiyonlarına bağlı herhangi bir locaya alınmasını yasaklamakta olup bu yasağa uymayan locaları localar listesinden sileceğini ilân eder ve tüm Büyük Locaların da bu karara uygun hareket etmelerini talep eder.

"2. Kontesin elindeki geçersiz diplomayı on gün içinde teslim etmesi istenmektedir. Aksi takdirde, herhangi bir locada bu sertifika ibraz edildiğinde derhal el konacaktır."

Yukarıda anlatılanların dışında, dolaplarda, kapı aralarında, perde gerilerinde, duvardaki deliklerden, v.s., merasimleri izleyip Mss St. Ledger gibi tekris edilen veya edilmesi red edilen birçok kadının kanıtlanmamış hikâyeleri vardır. Bunların dışında, erkek kıyafetinde dolaşan erkeksi kadınların tekris edilmiş oldukları da vâkidir. Bu türün en önemlisi Chevalier d'Eon'dur.

Chevalier d'Eon için tüm dünya bir sahne, o da baş aktörüydü. 40 yıl süreyle İngiltere ve Kıt'a Avrupası bu kişinin cinsiyetini tartıştı.

Charles Geneviève Louis André Thimothée d'Eon de Beaumont: Hür mason; Kral ve prenslerin sırdaşı; hünerli süvari; zırhlı ağır süvari Dragonların dinamik komutanı; savaş kahramanı; James Bond tipi gizli ajan; yalnız Fransa Kralına hesap vermekle yükümlü en üst düzeyde diplomat; İngiltere ve Avrupa'da kimsenin kılıcına

meydan okuyamadığı hızlı silâhşor; filozof; tarihçi; hukuk ve lisan uzmanı; ünlü yazar d'Eon'un kabiliyetleri ile başarılarının tümünü saymak mümkün gözüküyor.

Oysa, efsaneye göre, d'Eon aynı zamanda nefis bir kadındı, Rusya'da İmparatoriçe Elizabeth'in sarayında bir Mata Hari idi ve herkesçe kadın olarak kabul ediliyordu.

Kısaca, d'Eon ömrünün 49 yılını erkek, 33 yılını da kadın olarak geçirmişti. 1728'de doğan d'Eon, çok iyi bir eğitim gördü. Fransa'nın 18 ci yüzyılı, Kral 16 cı Louis, ansiklopedistleri, yazarları ve Voltaire'i ile olağan üstü bir devirdi. Bu ince hatlı, kısa boylu, yumuşak sesli efemine genç, aile dostları vasıtasıyla, Paris'de çok iyi bir konuma getirildi. Kılıcının korkusundan bu cılız efemine gence hiçkimse karşı gelemiyordu. Yazdıkları ile Kralın gözüne girmişti. Fransa'nın İngiltere'ye karşı Rusya'nın desteğine ihtiyacı vardı ve 16 cı Louis d'Eon'u 1755 yılında, Büyük Petro'nun kızı, Çariçe Elizabeth'in sarayına gizli görevle yolladı. D'Eon, Elizabeth'in yanına girebilmek için kadın kılığına girdi, hatları da zaten buna müsaitti. Görev başarı ile sonuçlandı. 1760 yılına kadar Rusya'da kalan Mademoiselle Lia de Beaumont, mürebbisi Şövalye Douglas Mackenzie'nin refakatinde, Çariçe üzerinde fevkalâde olumlu bir etki yarattı ve bunun sonucunda, Fransa ile kesik olan diplomatik münasebetler yeniden kuruldu. Fransa'ya zaferle dönen d'Eon, bu kez, benzerliği izah etmek üzere, Mlle Lia de Beaumont'un erkek kardeşi olarak Rusya'ya giden Fransız diplomatik heyetinin başında

resmi görüşmeleri yürüttü. Bundan sonra d'Eon'u, 7 Yıl Harbinde, Dragonların başında, zaferden zafere koşan bir komutan olarak görüyoruz.

İngiltere ile harp biterek sulh müzakereleri başlayınca, gizli müzakereleri yürütmek üzere d'Eon bu kez Londra'ya yollandı.

D'Eon Londra'da, Mayıs 1768'de "Crown and Anchor" meyhanesinde toplanan 376 No.lu "Lodge of Immortality" de tekris oldu ve 1769 - 1770 de 2 ci Nâ. olarak görev yaptı. Locanın ismi bazı dökümanlarda "Crown and Anchor" olarak da geçmektedir. Muhtemelen gizli görevi nedeniyle, d'Eon zaman zaman kadın kıyafetinde, kadınların arasında bilgi toplamaya çalışıyordu. Düşmanları olayın farkına vardılar ve gerçekten kadın olduğu dedikodusu her yana yayıldı, hatta, d'Eon'un cinsiyeti milli mesele oldu, müşterek bahis tezgâhları kuruldu, davalar açıldı. Birgün halk galeyana gelerek d'Eon'un peşine düşünce, ancak, Modernlerin 1762-1764 arası Büyük Üstatları Lord Ferrers'in malikânesine sığınarak kurtulabildi.

1777'de, olay dava konusu olunca, İngiliz Mahkemesi d'Eon'un kadın olduğu kararına vardı ve bu tarihten itibaren d'Eon'un Hürmasonlukla olan ilişkisi kesildi.

D'Eon'un Modernlerin bir locasında tekris edilmiş olması üzerine, Ancients'ler (Eskiler Bü. Locası) bunu Modernlerin dikkatsizliğinin, kural-ları ihlal edişlerinin bir delili olarak ilan ettiler. Hatta, Lawrence Dermott "Ahiman Razon"u 1778 yılında tekrar elden geçirdiğinde Modern'lerin ka-

dınları da tekris ederek kuralları çine-
diklerine değindi.

D'Eon özel yaşamında pek tutum-
lu sayılmazdı ve zaman zaman mali
sıkıntı içine düştüğü olur, hizmetleri-
ne karşılık Kraldan para isterdi. Yaz-
ma kapasitesi sınırsızdı ve masasında
12-15 saat sürekli çalıştığı olurdu.
Devrinin her önemli kişisiyle, nere-
deyse her konuda, yoğun ve yer yer iğ-
neleyici bir muhaberatı vardı ve zen-
gin bir arşiv oluşturmuştu.

15 ci Louis ölmüş, 16 cı Louis tahta
çıkmuş ve d'Eon'un gelirini kesmişti.
D'Eon arşivini halka açmakla tehdit
edince, 16 cı Louis, dökümanların tü-
münü teslim etmek, Fransa'ya kadın
olarak dönmek ve öyle kalmak şartı ile
kendisine tekrar maaş bağladı ve
1777'de Fransa'ya dönen d'Eon, Jean-
ne d'Arc'muş gibi karşılanarak bir ara
davetlerin vazgeçilmez kadını haline

geldi, sonra da Bourgogne'da Tonner-
re aile malikânesine çekilerek saygın
yaşlı bir kadın gibi yaşamağa başladı.
Amerikan İhtilali günlerinde Lafayet-
te'le birlikte Amerika'ya savaşmak
üzere gitmek istemişse de, Fransız hü-
kümeti bunu engelledi. Bunun üzeri-
ne d'Eon 1785 de Londa'ya gitti ve bir
daha Fransaya dönmedi. Mille d'Eon
parasız kalınca bir küçük tiyatro top-
luluğu kurarak İngiltere sahnelerinde
boy gösterdi; bu arada kılıçta herkese
meydan okuyan bu 60'lık kadın, para
karşılığında iddialı erkekleri yene-
rek gelirine katkıda bulunmasını bil-
di.

D'Eon ömrünün sonunda Mary
Cole isimli bir kadınla yaşadı.

21 Mayıs 1810'da, D'Eon 82 yaşın-
da ölünce, doktor raporu üzerine, er-
kek olarak gömüldü.

- Ref.: 1. "Women Freemasons", Michael Perry - Amerika Kanada Bü. L. 30. yıl kitabı
2. " The Strange Destiny of the Chevalier d'Eon", William E. Parker Phoenix Araştırma
Locası, Cilt 13.

* * *

*Maddi İmkânları kısıtlı, yüksek öğrenim
öğrencilerine*

**KARŞILIKSIZ ÜNİVERSİTE BURSU
verilecektir.**

Bilgi ve müracaat için Telefonlar :

İSTANBUL : 249 24 51
ANKARA : 431 18 88
İZMİR : 21 06 42

Hür ve Kabul Edilmiş
MASONLAR BÜYÜK LOCASI

AMARANTH ÖRGÜTÜ

Tamer AYAN

Amerikan Masonluğu kaynaklı Masonik Yan Kuruluşlar'ın önde gelenlerinden biri de, Amaranth Örgütü (Order of the Amaranth, Inc.)'dür. Bu örgüt, dünyanın en kalabalık kardeşlik ve yardım amaçlı Masonik Yan Kuruluşu olan 3.000.000 üyeli Doğu Yıldızı Örgütü (The Order of The Eastern Star)'nden sonra, özellikle yayılım yönünden önem taşımaktadır. Doğu Yıldızı Örgütü başka bir yazıda ayrıca incelenecektir.

Amaranth Örgütü adını, Caryophyllales takımından Amaranthaceae familyasından Amaranthus adlı bitkiden almıştır. Bitkinin bizdeki adı Horozibıği'dir. Bu cins, çeşitli süs bitkilerini olduğu gibi, yabani olarak yetişen, zor doğa koşullarına uyum gösteren ve çok dayanıklı olması nedeniyle ölümsüzlük simgesi sayılan güzel çiçek türlerini içerir. Ölümsüzlük simgesi olması açısından Masonluğun ünlü bitkisi Akasya ile özdeştir. Latince amarantus veya Yunanca amarantos sözcükleri solmayan anlamındadır. Hatta, organik kimyada zararsız kırmızı yapay renklendirmede kullanılan maddenin adı da amaranttır.

Amarant Örgütü'nün, tarihte ilk defa 1653 yılında İsveç'te Kraliçe Kristina tarafından kurulmuş olduğu belirtilmektedir. Örgüt, kadın ve erkek üyeler tarafından Şövalye Tarikatları'nın ilke ve yöntemlerine benzer olarak kurulmuştur. Erkek ve kadın üye sayıları eşittir. Amacı, aynı şövalyeler gibi, yüksek ahlâk ilkeleri ve toplumsal erdemler doğrultusunda saf ve temiz yaşam sürmek, yardımsever ve yurtsever olmak, dinsel görevlerini yerine getirmektir. İsveç Amaranth'ı: 1° Amaranth, 2° Aday, 3° Danışman, 4° Şövalye, 6° Büyük Komutan Haçı olmak üzere altı derecede çalışmış. Ancak, şimdiki örgütün, İsveç'deki eski amaranth ile isim benzerliği ve belki de esinlenme dışında hiçbir tarihsel bağı ve ilişkisi yoktur.

Amaranth Örgütü, 14 Haziran 1873 tarihinde New York'da, Adopsiyon Riti'nin bir bölümü olarak, Rob Morris tarafından kurulmuştur. Rob Morris, Doğu Yıldızı Örgütü'nün de kurucusudur. Adopsiyon Riti, Fransa'dan A.B.D.'ne ithal edilip 1850 yılında resmen oluşturulan, erkek ve kadınların karma olarak üye oldukları bir androjen Paramasonik kurumdur. Adopsiyon Riti üç dereceli olup; 1° Doğu Yıldızı (Eastern Star), 2° Güney Kraliçesi (Queen of the South) ve 3° Amaranth (Amaranth)'dır. daha sonraları, 1° Doğu Yıldızı, bağımsız ve çok geniş bir

ayrı örgüt halinde gelişmiştir. 2° Güney Kraliçesi de, Doğu Yıldızı şapitr görevlerine verilen bir onur derecesi olmuştur. Güney Kraliçesi, Melik Süleyman'ı ziyaret ettiği dinsel lejandlarda anlatılan efsanevi Saba Melikesi Belkis'a yakıştırılan bir sıfattır.

Amaranth'ın ilk ritüeli, muhtemelen, 1860'da yılında New Jersey'de James M. Taylor tarafından yazılmıştır. Bu ritüel 1873'de yapılan ilk Adopsiyon Riti Yüksek Konsey toplantısını takiben Robert Macoy tarafından revize edilerek yeniden yazılmış ve 1876 yılında Macoy Manuel'in içinde bir bölüm olarak yayınlanmıştır. Bu toplantıda, doğu Yıldızı örgütünün de kurucusu sayılan Rob Morris Büyük Sekreter, Doğu Yıldızı'nın tarihinde ikinci önemli kişi olan Robert Macoy da Büyük Patron görevine seçilmiştir. Böylece, Rob Morris, Amaranth ve Doğu yıldızı dahil Adopsiyon Riti ile ilgili yetkilerini Robert Macoy'a devretmiş ve o da bu görevi 1895 yılına, ölümüne, kadar sürdürmüştür. Revize Amaranth Ritüeli, 1895 yılında Macoy'un kızı Clara Macoy Clark tarafından tekrar yayınlanmıştır.

Adopsiyon Riti'ne bağımlı olarak çalışmasını sürdüren Amaranth, 7 Haziran 1897 yılında reorganize olarak, tam bağımsız bir kurum niteliği kazanmış ve bugünkü yapısına kavuşmuştur. Ancak, bağımsız olmasına karşın, üyelik için Doğu Yıldızı'na üye olma koşulu getirilmiştir. Bu şart, Amaranth ve Doğu Yıldızı örgütleri arasında sürtüşmelere yol açmıştır. Daha sonra 1912 yılında, bu ön şart kaldırılmıştır. Amaranth Ritüeli, daha sonra iki defa revizyona uğramıştır. İlki, 1909 Süprem Konsey Assamble'sinin kararı olarak yapılmış, William J. Duncan tarafından yazılan ritüel, 1912 yılında basılmıştır. İkinci değişikliğe 1915 yılında karar verilmiş, çalışmalar bir komite tarafından sürdürülmüş, nihai değişiklik Haziran 1932 Süprem Konsey Assamble'si tarafından benimsenip onaylanarak, halihazır Order of the Amaranth, Inc. ritüeli yayınlanmıştır.

Burada konuyu biraz ara vererek Amaranth ve Doğu Yıldızı'nın kurucusu Rob Morris'e, Türkiye Masonluğu ile olan ilişkisi nedeniyle, değinmek ilginç olacaktır.

Asıl adı Robert Williams olan, Kentucky'li Rob Morris bu adı öz ailesinin dağılması nedeniyle yanlarına yerleştiği aileden almıştır. Rob Morris, 1818 yılında New York'da doğmuş ve 1888 yılında Kentucky-La Grange'da Ebedî Maşrık'a göçmüştür. Hukuk doktorudur. Hukukçu, öğretmen, araştırmacı, iş adamı, edebiyatçı, şair, yayıncı, müzisyen, koleksiyoncu ve asker olarak aktif ve parlak bir kişiliği vardır. İlk Nur aldığı 1846 yılında son gününe kadar geçen 42 yıllık Masonik hayatının her dakikasını dolu dolu geçirmiş ve çok yararlı hizmetler vermiştir. 1858 yılında Kentucky Büyük Locasına Büyük Üstad olmuştur.

Rob Morris, 21 Şubat 1868 tarihinde S/S France gemisiyle Kutsal Topraklar yöresine geziye çıkması, Türk Masonluğunu da ilgilendiren olay nedeniyle önem kazanmaktadır.

Rob Morris, Kitabı Mukaddes'te geçen Masonlukta geçen lejand ve gelenekleri yerinde incelemek için Kudüs'e gitmiştir. Filistin'de ikâmeti sırasında Mason olan Vali Mehmet Raşit Paşa Kardeş ile şahsen tanışmak fırsatını bulmuş ve yardımlarını görmüştür. Bilindiği gibi, Kutsal Toprakları içeren Filistin, 1516 yılından itibaren 1917 yılına kadar geçen dört yüz yıllık süre içinde vali tarafından yönetilen bir Osmanlı eyaletiydi; kuzeyi (bugünkü Celile) Akka, ortası (bugünkü Samariya) Nablus, güneyi (bugünkü Yuda) Kudüs sancaklarıydı.

Rob Morris, Filistin'e gitmek için bindiği geminin, İzmir limanına uğraması üzerine, bir Locayı ziyaret edip konuşma yapmak fırsatı bulmuş. Rob Morris'in gezisini, Loca ziyaretini ve yaptığı konuşmayı anlatan bir mektup, Türkiye Bölge Eski Büyük Üstadı Hyde Clark tarafından A.B.D.'de yayınlanan The Freemasons Magazine and Masonic Mirror dergisinde W.J. Hughan'a gönderilmiş. Bu mektup, derginin 1868 yılı sayısının 228. sayfasında yayınlanmıştır. Mektuptan anlaşıldığına göre, Rob Morris İzmir'e 25-26 Şubat 1868 yılında uğramıştır. Toplantısına katıldığı Loca, İzmir vadisindeki Aziz Yahyalar ve Dekran Locası'dır. Olay, eski Büyük Üstad Clark'a, Locanın Eski Üs. Muh.'i ve Türkiye Bölgesi Eski Büyük Birinci Nazırı Yüzbaşı Stab K. tarafından duyurulmuştur. Böylece, bir tesadüf olarak, hem Doğu Yıldızı ve Amaranth örgütlerinin kurucusu olan önemli bir Masonun, Türkiye'yi ziyaret etmiş olduğu, hem 1868 yılında İzmir'de yabancı kaynaklı Masonik aktivitelerin olduğu, ayrıca Türkiye'deki bazı Locaların bir bölge halinde İngiltere Birleşik Büyük Locasına bağlı olduğu, hem de 1868'in hemen öncesinde Hyde Clark'ın Büyük Üstad olduğu belgelenmiş olmaktadır.

Daha sonra A.B.D.'ne dönen Rob Morris, gezi sonuçlarını ve izlenimlerini topladığı kitabını 1872 yılında Kutsal Topraklarda Masonluk adıyla yayınlamış ve bu kitabı kendisine çok yardımcı olan Mehmet Raşit Paşa Kardeş'e ithaf ederek vefakârlık ve hatırlanışlık örneği göstermiştir.

Bu arada, Osmanlı Devleti sınırları içinde ilk Büyük Loca'nın Grande Loge Turquie adıyla 1857 yılında İzmir'de kurulduğunu ve biri ilk Türk Locası sayılabilecek Orhaniye olmak üzere farklı dillerde çalışan yedi Locadan oluştuğunu hatırlamak, Rob Morris'in ziyaretinden on yıl önce bile İzmir'deki Masonik çalışmaların varlığını ve hatta yoğunluğunu vurgulamak yönünden önemlidir. Nitekim, 1861 yılında da, İstanbul'da ilk EKSİR Yüksek Şura'sı Kadim ve Makbûl Skoç Riti Şûrayı Alîyi Osmanîsi adıyla kurulmuş bulunmaktadır.

Yeniden konuya dönersek, günümüzdeki, Amaranth "Örgütü'nün üst yönetimine Süprem Konsey, baş yöneticisine Süprem Royal Matron, yerel çalışma birimlerine Divan denilmektedir. Amaranth Örgütü'nün Doğu Yıldızı Örgütü'nden belirgin bir farkı, Doğu Yıldızı'nda Masonik sponsorluk ve şapıtr yönetimi için bir Üstad Mason'un bulunması ön gereklilik sayılırken; Amaranth böyle bir kuralın olmamasıdır. Bu nedenle Amaranth, Masonlukla doğrudan hiçbir bağlantısı olmayan bir kuruluştur.

Amaranth Örgütü'ne, Üstad Masonlar, eşleri, anneleri, kızları, yasal kız evlatları, kız kardeşleri, üvey kız kardeşleri üye olabilir. New York ve New Jersey'de Üstad Masonlar, örgüte üye olmasalar bile, Divan toplantılarına ziyaretçi olarak kabul edilmektedir.

İngiltere Birleşik Büyük Locası, Amaranth ve Doğu Yıldızı dahil bütün Masonik Yan Kuruluşlar'la Masonların ilişki kurmasını yasaklamıştır. Halbuki, İskoçya'da serbesttir. Çünkü, İskoçya Amaranth Büyük Divanı, ritüellerindeki tüm Masonik terim ve öğeleri kaldırmış; böylece, İskoçya Büyük Locası'nın üyelerine Amaranth üyeliğinin, aynı Doğu Yıldızı gibi, serbest olmasını sağlamıştır. Şu anda İngiltere'deki Amaranth Divanları, İskoçya Büyük Divanına bağlıdır. Nitekim, günümüzde bu ülkede faaliyet gösteren 300'e yakın Doğu Yıldızı Şapitri de, yine aynı nedenlerle, İskoçya Süprem Büyük Doğu Yıldızı Şapitri'nden aldıkları patentle çalışma ve gereken erkek üyelerini de İskoçya Büyük Locası Masonlarından sağlamaktadırlar.

Amaranth Örgütü'nün, A.B.D. Kanada, İskoçya, İrlanda, İngiltere, Avustralya, Yeni Zelanda ve Filipinler'de 100.000'den fazla üyesi bulunmaktadır.

Amaranth Örgütü, Doğu Yıldızı Örgütü'ne benzer şekilde, çok çeşitli sosyal, kültürel, sağlık ve eğitim hizmetleri yaparak Masonik şefkat ve yardımlaşma ilkelerinin toplumsal pratiklerini gerçekleştirdiği gibi; yüce ahlâk ilkeleri ve toplumsal erdemlerin daha etkin olarak yaygınlaşmasına çaba göstermektedir.

* * *

YOUR PASSPORT TO KNOWLEDGE

MEMBERSHIP CARD

of

Q.C. CORRESPONDENCE CIRCLE LTD.

in association with

QUATUOR CORONATI LODGE No. 2076

THE PREMIER LODGE OF MASONIC RESEARCH

60 GREAT QUEEN STREET LONDON WC2B 5BA ENGLAND

FOR DETAILS CONTACT
Charles J. Carter
Quatuor Coronati Correspondence Circle Ltd
Freemasons Hall
60 Great Queen Street
London WC2B 5BA
Telephone: 01-405 7340

*İlgilendiğiniz Takdirde Celil Layıktez K.: ile Temas Edebilirsiniz;
P.K. 18 Yeniköy 80871 İstanbul*

ORTA AMERİKA'DA ZİYARET

Celil LAYIKTEZ

MEKSİKA: Çoğunluğu intizam kazanmamış 30'a yakın büyük locası ile Masonik açıdan dünyanın en karışık ülkelerinden biri Meksika'dır.

TARİH: 1810 yılında İspanya'dan bağımsızlığını kazandığından bu yana, 100 kadar ihtilâl sahne olan Meksika'da politik yaşamın karmaşası Masonluğa da yansımıştır. 18. y.y.da Meksika'da Masonluğun kurulduğuna dair söylentiler varsa da, belgelere göre 19.cu y.y.ın başlarında İspanya, Louisiana, Pennsylvania ve New York Bü. L. larından aldıkları beratlarla ilk muntazam localar çalışmaya başladı. Ancak, localarda aktif politika yapılması nedeniyle Amerika Bü. L.ları doğurdukları localarla ilişkiyi kısa zamanda kestiler. Gerçekten de, 19 cu y.y.ın ilk yarısında iktidar mücadelesi veren karışık grupların çoğu masonlardan müteşekkildi. Hatta, İskoç Riti Masonları cephenin bir yanında, diğerinde ise York Riti Masonlarının bulunduğunu söylenebilir. 1827 yılında bu iki Ritin Büyük Üstatları devlet başkanlığını ele geçirmek üzere birbirleriyle savaştılar. Dergimizin kapsamına göre hikâye uzundur. Özetle İskoç Riti yandaşları savaşı ve iktidarı kazandılar.

1830 yılında iki Riti birleştirme çabası sonucunda Milli Meksika Riti ortaya çıktı. Bu 9 dereceli Rit hala mevcuttur.

1860 yılında Vera Cruz ve Mexico City'de ABD'den aldıkları beratlarla İskoç Ritinde çalışan muntazam yeni localar ve bu locaların kısa zamanda bölünmelerinden sonra, herbiri müstakil olduğunu iddia eden birkaç Eyalet Büyük locası kuruldu. 1859 yılında Yeni Granada (Kolombiya) Bü. L.sı Mexico City'de bir locaya berat verdi ve bu loca da bir Yüksek Şura ile günümüzde 202 locası ve 5007 üyesi ile (1992) en kalabalık Bü. L. olan Valle de Mexico Bü. L.nın kurulmasına amil oldu. Valle de Mexico Bü. L.nın bölünmesinden de Meksika Grand Orient'i ile bir İskoç Riti Yüksek Şurası daha doğdu. Bu büyük locaların rekabeti sonucunda da haricilerin kabulü ciddiyetini kaybetti.

Son dış etken olarak 1883 yılında Meksika'da yaşayan İngiliz ve Amerikalılar için Missouri Bü. L. sı Mexico City'de 520 sayılı Toltec Locasına berat verdi..

1890 yılında tüm bu Masonik teşkilâtları aynı çatı altında birleştirmek üzere "Grand Diet of the States of Me-

xico" (Meksika Eyaletleri Bü. Diet'i) kuruldu. O tarihte Meksika'da mevcut 125 locanın 123'ünün katıldığı bu teşkilâtın ömrü çok kısa oldu. Büyük Diet'in Büyük Üstadı kadınları tekris etmek ve zimmetine 10000dolar geçirmekle suçlanınca, eski duruma döndü.

Bu tarihten sonraki gelişmeleri özetlersek, Valle de Mexico Bü. L. sı Meksikanın her tarafında localar açarak İspanyol dili ve İskoç Ritinde çalışan başlıca Obediyans olarak ortaya çıktı. Karşısında da tüm dünyanın tanıdığı, loca sayısı az ancak nüfuzu fazla, İngilizce York Ritinde ve Amerikan Webb tipi bir ritüelle çalışan York Grand Lodge of Mexico, F.&A.M. belirlendi.

Bu iki Bü. L. nın yanında, yukarıda sözünü ettiğimiz Meksika Milli Bü. L. ile birçok eyalet Bü. L.sı intizam kazanma yarışı içindeler. York Büyük Locasının 1981 konvan raporuna göre, o yıl Meksika'da muntazam ve GM Masonların toplam sayısı 32000, loca sayısı da 600 civarındaydı.

Pentagraph'ın 92 yayınına göre ise, günümüzdeki muntazam Meksika Bü. L.larının sayısı 9 dur. Bunlara kayıtlı muntazam loca sayısı 567, üye sayısı da yaklaşık 18000 dir.

Türkiye Bü. L. sı Meksika'da yalnızca "York Grand Lodge of Mexico" ile karşılıklı tanıma düzeyindedir. Yaşıma adresi şöyledir:

R.W. Grand Secretary
Saratoga 255
Col. Lomas Hipodromo
53900 Naucalpan de Juarez

Grand Lodge P.O. Box 1986
Mexico 1. D.F.

PANAMA: Panama'da ilk localar İspanya'dan aldıkları beratlarla 1821 yılında kuruldular. Sonradan Fransa, New York, Kolombiya, İskoçya, Massachusetts ve Venezüela Bü. L.ları Panama localarına berat verdiler.

1916 yılında Panama Bü. L. sı kuruldu ve Kanal Bölgesi dışında tüm ülkede tek Masonik otorite olarak tanındı. Kanal Bölgesi de Massachusetts Bü. L. sına kaldı ve bu iki Bü. L. birbirlerini tanıdılar.

Günümüzde bu ülkede Panama Bü. L. sına bağlı 10 L. ile Massachusetts Bü. L. sına bağlı 4 L. faaldir. (Kanal Bölgesinin Panama'ya devredilmesi durumu değiştirmemiştir.)

Panama Bü. L.sının adresi şöyledir.

Grand Lodge of Panama, A.F. & A.M.

P.O. Box 84

Panama 1, Republic of Panama

Panama Bü. L. sının Ön. Bü. Üstadı, Osmanlı Devletinin Kudüs Kentinde doğmuş, En Muh. Alfonso Tarazi K. dir. Kendisiyle görüştüğümüzde, soyadının aslında "Terzi" olduğunu, Osmanlıca, Arapça ve İbranice bildiğini (İspanyolca ve İngilizcenin dışında) ancak yeni Türkçeyi anlamakta zorluk çektiğini ifade etti.

KÜBA:

Küba, hem de muntazam olan bir Büyük Locaya sahip tek komünist - dikta rejimi ile yönetilen ülke olmak özelliğini taşımaktadır.

TARİH: Pennsylvania Büyük Locası 1804 yılında ilk Küba locasına berat vermiş 1820 yılına kadar da on loca daha kurmuştur. Aynı tarihlerde Louisiana Büyük Locası 5, South Carolina Büyük Locası da 2 locaya beratlarını vermişlerdi. 1818 yılında 2 Pennsylvania ve bir South Carolina locası bir araya gelerek, York ritinde çalışan bir Büyük Loca kurdular.

1828 yılında İspanya'da çıkan bir yasa ile tüm İspanya locaları kapatıldı, müstemlekesi olan Küba'da da yasa aynen uygulanınca, localar 1859'a kadar sürecek bir uyku dönemine girdiler. 1859'da Colon Büyük Locası ile bir Yüksek Şûra kuruldu ve Yüksek Şûra'nın Büyük Locayı kontrolü altına alma teşebbüsü ile aralarında ihtilaf başladı. 1868 ihtilali esnasında, aralarındaki ihtilaf nedeniyle zaten zayıf duruma düşmüş olan Küba Masonluğu, tekrar kapatılma tehditleriyle zor günler geçirdi.

1876 yılında Colon Büyük Locası'na karşı "Küba adası Büyük Locası" kuruldu. 1898 İspanya-ABD harbine kadar bu karışık dönem sürdü. Küba ABD'nin etki alanına girdikten Batista rejiminin başladığı 1930'lu yıllarında sonlarına kadar, bu ülkede masonluk sağlıklı bir gelişmeye sahne oldu.

Batista'nın dikta rejimi masonluğu kısıtlamaya çalıştı, loca adedi düştü, toplam üye sayısı azaldı. zor durumda kalan 2 Büyük Loca güç birliğine karar vererek 1951 yılında "Küba Büyük Locası" adı altında birleşince. Masonluk yeniden gelişmeye başladı ve Castro öncesi, 1958 sonunda, 338 loca 35000 üye sayılarına erişti.

1959 yılında Fidel Castro'nun iktidara gelmesiyle masonluk tekrar zor günler geçirmiş, ancak kapatılmamıştır. Muntazam Küba Büyük Locası, Türkiye de dahil olmak üzere, muntazam Büyük Locaların çok büyük bir çoğunluğunca tanınmaktadır.

1977 yılında çıkan bir yasayla, Localara mal varlıklarını, üyelerinin sayısını ve kimliklerini hükümete bildirme yükümlülüğü getirildi ve bu konularda ilgililere verilen bilgilerin doğruluğu da sık sık yapılan teftişlerle kontrol edildi. 1977 yılında, yasaya uymadıkları saptanan localara 100 ila 1000 \$ arasında cezalar getirildi, Büyük Loca da 95.000 \$ ödemeye mahkûm edildi. Cezaların nedeni locaların Küba'yı terk edenlerin geride kalan aile fertlerine ve hapisanelerde yatan ve idam edilmiş masonların yakınlarına yaptıkları yardımlardı. Tüm bu baskılara rağmen, hayret verici şekilde masonluk yaşamını sürdürebilmiş, üye sayısı da düşmekle beraber, örneğin 1982 yılında 19500 üyesi ile, hala hatırı sayılır bir obediens olarak kalabilmiştir.

Sovyet İmparatorluğunun çökmesi ile Batı dünyası ile olan bağlarını güçlendirmek isteyen Küba'da masonluk üzerindeki baskılar azaltılmıştır. Pentagraph'ın 1993 verilerine göre halen Küba'da 314 loca faaliyet göstermektedir, üye sayısı da 22576'dır.

ZİYARET:

Tüm Küba Locaları İskoç Ritinde ve ispanyol dilinde çalışmaktadır. Locaların numaraları yoktur. Kıyafet koyu renk elbisedir, ziyaretçilere regalya temin edilir. Toplantıların sonunda hafif bir yemek yenir.

324 locanın 150'si Havana'da olup diğerleri başlıca kentlere dağılmıştır. Küba'yı ziyaret edecek Kardeşlerimizin çok önceden bu niyetlerini büyük Sekreterliğimiz vasıtasıyla Küba Büyük Locası Büyük Sekreterliğine bildirmeleri gerekmektedir.

NOT: Küba Büyük Locasından başka, Küba Adasının Batı ucunda bu-

lunan ABD Guantanamo Deniz üsünde, Massachussetts Büyük Locasından aldığı beratla, "Guantanamo Bay" Locası çalışmaktadır.

ADRES: Gran Secretario
Gran Logia de Cuba A.F. A.M.
Apartado 72
La Habana - CUBA
Tlf.: 75732 - 75065

GÜRKAN AKTOLUĞ'UN DERLEDİKLERİ

"Komite gereksiz şeyleri yapmak üzere, gönülsüz görevlendirilen hazırlıksız kişilerin oluşturduğu bir topluluktur."

F. ALLEN

"Yanlışlar insanlara özgüdür. Onu düzeltmekten kaçınmakta öyle."

R. REYCRAFT

MURPHY YASALARI

1. Hiçbir şey görüldüğü gibi kolay değildir.
2. Herşey sandığımızdan daha çok zaman alır.
3. Ters gidebilecek herşey ters gider.

"Uzman az konuda çok şey bilendir."

N. BUTLER

"Üniversiteler her türlü beceriyi geliştirir. Becerisizlik becerisini bile."

A. ÇEHOV

"Erkeklerin yaşamlarının, zorluklarla dolu oluşunu bile bile kadınlar, o yaşama girip zorluklarla boğuşmak için karşı konulmaz bir istek duyarlar."

E. JANEWAY

"Daha iyi, iyinin düşmanıdır."

W. SHAKESPEARE

"İnsanoğlu kendi tımarhanesini kendi yapar."

F. ALLEN

"Aşk ideal, evlilik ise gerçektir. Gerçekle ideal karşılaştırılması ise, kesinlikle cefasızalmaz."

J. GOETHE

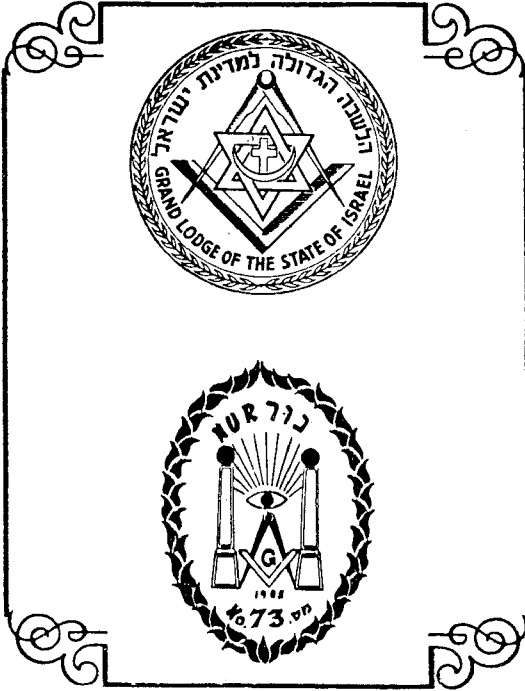
"Hayatta en güzel şeyler ya kanun dışı, ya ahlâk dışı, yada şişmanlatıcıdır."

ANONİM

BİR BİJU'NUN ANIMSATTIKLARI...

Önder ÖZTÜREL

Hız. Musa, Hız. İsa ve Hız. Muhammed'in çocukları birlikte yaşamış ve yaşatmışlardır Kudüs'ü asırlar boyu... Sımsıcak ve sevgi dolu... Gerçekten bu kent üç büyük semavî din'in kesiştiği noktada bulunmakta ve onların izlerini dokusunda taşımaktadır. Milyarlarca insanın ilgisini çeken Kudüs adetâ peygamberlerin dünyaya giriş kapısı olmuştur.

Bunları İsrail Bü. Lo.sına ait bijuyu görünce düşündüm. Gerçekten bu biju; üzerindeki klasik gönye-pergel kompozisyonuna ilâveten ve tam ortasında Magen David'i (Hız. Davud'un yıldızı veya Hız. Süleyman'ın mührü), bir haçı ve bir hilâli birlikte taşımaktadır. Bu yönü ile coğrafi konumuna uygun üçlü birliktelik İsrail Bü. Lo.sınca Masonik anlamda da gerçekleştirilmiştir. Bilindiği üzere İsrail'de de Muh. LL. Türkiye'de olduğu gibi üç kut-sal kitabla çalışırlar.

Sevgi ve Hoşgörü'nün sınırları ırk, dil ve din ayrımı yapılmayan noktada başlar ve son-suza dek uzanır.

Türk M.ları yıllar önce dinsel hoşgörünün ruhunu yakalamışlar ve çalışmalarını bu çerçevede yürütmüşlerdir. Bu; örnek olmanın sevinci, aynı görüş, düşünce ve uygulamanın paylaşılmaya başlamasıyla daha artacaktır. Dinsel bağnazlık ile Masonik hoşgörü ve anlayış hiçbir yerde hiçbir zaman ortak bir noktada birleşmez. Ne mutlu bu anlayışı kendilerine rehber kabul edenlere...

MERAK ETTİKLERİNİZ:

KOLLUKLAR:

Kolluklar şövalyelerin koruyucu zırhlarının bir parçasıydı. Operatif masonlar da el, bilek ve kolu korumak üzere dirseğe kadar gelen tek parçalı deri eldivenler kullanırlardı.

1723 tarihli Anderson Anayasa Kitabının kabında önlüğü ve dirseğe kadar gelen eldiveniyle bir Koruyucu Kardeşin resmi vardır. 100 yıl sonra, Dorset Bölge Büyük Üstadı William Williams'ın (1812-1813) portresinde hala tek parçalı bir kolluklu eldiven görüyoruz. Ancak eldiven ve kolluk için ressamın kullandığı değişik renklerle (eldiven beyaz, kolluk mavi), ayrılma başlamış. İngiltere'nin Blandford kasabasındaki, kuruluşu 18. ci yy.'a dayanan bir locada, halâ motosiklet sürücüsü eldiveni gibi, beyaz deriden tek parça kolluklu eldiven kullanılmaktadır.

1817 yılında, 261 No.lu Unanimity and Sincerity Locası Hazine Eminini her Kardeşe (yalnız görevlilere değil) eldiven ve kolluk tedarik etme görevi verilmiştir.

Kolluklar 1884 Anayasa Kitabında ilk defa regalyanın ayrı bir parçası olarak tanımlanmıştır.

Son olarak, Haziran 1971 tarihli oturumunda, İngiltere Birleşik Büyük Locası, Büyük Görevlilerin kolluk takıp takmamalarını serbest bırakmıştır.

ÖNLÜK ÜSTÜNDEKİ GÜLLER (ROSETTES = ROZETLER)

Harry Carr, bize mutlaka her şeyde bir sembolizma aramanın gereksiz olduğunu öğretir. Ona göre, 18.ci yüzyıldan kalma ve masonik olmayan gravürlerde dahi, günün modasına göre, güllü süslemelerin yaygınlığı göze çarpar. İngiltere Birleşik Büyük Locasının kuruluşunda regalyalar standart hale getirildiğinde, Kalfa önlüğü için çift, üstat önlüğü için de üç gül kabul edilmişti. Güllün ezoterik sembolizmasının dışında, bunları bir ordu çavuşunun kolundaki rütbeyi ifade eden çift veya daha fazla sayıdaki çizgilerle kıyaslamak gerekir.

BOARD OF GENERAL PURPOSES:

Anglo-Sakson masonluğunda Büyük Kurul'a verilen ad. Bu tâbirin "Genel İşler Kurulu" şeklinde mot à mot tercümesi bazı anlam karmaşalarına yol açmıştır. Coil's Masonic Encyclopedia'da bu başlıkla ilgili metin şöyledir: "Büyük Üstat, Pro Bü. Üstat, Bü. Üs. Ve-kili, Bü. Nâzırlar, Bü. Haz. Emîni, Bü. Kayıt Emîni, Büyük Kayıt Emîni Yardımcısı dahil olmak üzere yaklaşık 30 kişiden oluşan İngiltere Birleşik Büyük Locasının bir nevi Yönetim Kurulu'dur. Üyelerinin altısı Bü. Üstat tarafından tayin edilir, geri kalanı Büyük Loca tarafından seçilir. Bu Kurul tüm şikâyetleri dinler ve sonuçlandırır ve genelde Masonlukla ilgili tüm konuları denetler ve yönetir...

ÂMÂ MASONLAR LOCASI: Londra'da 3856 No.lu Lux in Tenebris (Karanlıklar içinde Nur) locasının tüm üyeleri âmâdır.

ÖNCE ÇALIŞMAYA, SONRA DA DİNLENMEYE DAVET

Ritüelimizde 2.ci Nâ. görevini tanımlarken Kardeşleri önce çalışmaya sonra da dinlenmeye davet ettiğini belirtir. Oysa, İngilizce metinlerde "dinlenme" sözcüğünün karşılığı "refreshments"dır (from labour to refreshments). Redhouse Sözlüğünde "Refreshments"ın karşılığı: "Taze hayat verme; canlandırma, canlanma; canlandırıcı veya dinlendirici şey; yiyecek içecek şeyler" olarak belirtilmiştir. 18 ci y.y.da K.lerimiz meyhanelerde masalar etrafında otururlardı ve çalışmalar esnasında şarap içilir, kaderler şerefe kalkardı. Hatta, bir ritüelde şöyle yazar: "Masum sevincinizi K.lerinize paylaşmak üzere, herkese kabiliyetine göre ikramda bulunabilirsiniz; ancak hiçkimseyi de yiyebileceği ya da içebileceğinin üzerinde zorlamayın."

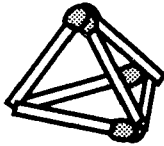
Quebec Journal ++ de konuyla ilgili aşağıdaki yorumu okuyoruz:"Araştırmacı Dr. Thomas Oliver Üs. Muh. Kürsüsünden Nâ. kürsüsüne kadar masaların dizildiğini, ve bu masaların üzerinde de Masonik alametlerin dışında, yeme içme malzemesinin de bulundurulduğunu yazmaktadır. Dr. T. Oliver'e göre, bazı K.lerin zaman zaman gereğinden fazla içtiklerini kırılan bardaklar için kesilen para cezalarından anlıyoruz. Bu altın günlerde, loca içinde kateşizm çalışılırken, yenir ve içilirdi. Üs. Muh. sorunları sorar, K.ler de sırayla cevap verirdi. Çalışma ve yeme ile içmenin bu denli iç içe olduğu günlerde, 2.ci Nâ.ın "çalışma" dan "dinlenmeye (yeme içmeye)" daveti sembolik olmıyan gerçek bir emirdi.

++Grand Lodge Bulletin, Mayıs 1993 - Grand Lodge of Alberta, A.F. & A.M.

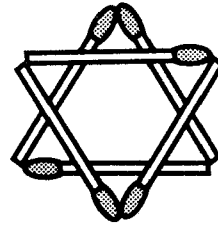
* * *

ZEKÂ OYUNLARININ CEVABI

S. 25. den :

4 Üçgen

8 Üçgen

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

LİBERTAS Muh. Locasının 20 Haziran 1993 Pazar Pikniği:

YAKACIK Muh. Locası'nın Masonik temel atma töreni En Muh. Bü. Üs. Can Arpaç K. tarafından Büyük Locamızın Yakacık'taki 12 dönümlük arazisinde 18 nisan 1993 tarihinde icra edildikten sonra (bk. TESVİYE Mayıs 1993 - sayı 7) ilk pikniği organize etmek LİBERTAS Muh. Locasına nasip oldu. Hemşireler, çocuklar ve misafir KK. ile birlikte takriben 70 kişi sabah saat 10'dan akşam saat 19.30'a kadar harika bir gün geçirdik. İşin en cazip tarafı, döner/pilav dahil tüm yemek, tatlı ve meyvelerin, hatta kahvaltılık kek, pasta, çay, kahve ve meşrubatın organizatörler tarafından hazırlanmış olması idi. Bizlere kalan, oraya gitmek

ve gölgede veya güneşte, şemsiyeler veya ağaçların altında, rahat masa ve koltuklarda yorgunluğumuzu atmak oldu. Şehrin gürültüsünden uzak samimi ve temiz havada geçen bu günümüzü uzun zaman hatırlayacağız. Tüm camiamıza hararetle tavsiye edilir.

Melih Sarter

* * *

TERAS KAFETERYA

Yaz ayları boyunca Teras Kafeterya Kardeşlerimize sürekli hizmet vermiştir. Kafeteryanın tefrişinde büyük katkıları geçen Muh. Kardeşlik Locasının adı yazılı Vitray da yerine konmuştur.

YURT DIŞINDAN HABERLER

YUNANİSTAN:

İngiltere Birleşik Bü. Locası 9 Haziran 1993 tarihli Genel Kurulunda Yunanistan ile ilgili tanınmanın iptali kararını almıştır. Konuyla ilgili İng. Bir. Bü. L. Bü. Kurul raporu aynen aşağıdaki gibidir:

1. Bü. Kurulumuz 18 Mayıs günü toplandığında Yunanistan'daki durumun açıklık kazanmış olacağı ümit ediliyordu.

2. Yunanistan Bü. L. sınıfın Süprem Konsey'in tahakkümünden tam olarak kurtulduğundan şüpheliydik.

3. Adaylarına gerekli yemini ettirmediklerini kesine yakın biliyorduk.

4. Rahatsız olduğumuz üçüncü nokta, 23 Mayıs'da Kalkidikya'da, Yun. Bü. L. sınıfın himayesinde yapılacak bir toplantıda Makedonya - Trakya önceki Devlet Bakanı Bay Nicolaos Martis'in bir konuşma yapacağını ve

Masonluğun politik konularla ilgilenmesi gerektiğini bu konuşmasında vurgulayacağını öğrenmiş bulunmamızdı.

5. Bu nedenlerle Bü. Kurul. Yunanistan'ın tanınma keyfiyetinin kaldırılmasını önermişti.

6. Kalkidikya toplantısında olanlarla ilgili olarak Yun. Bü. L.sının savunması ise gerçeği yansıtmıyordu. Yunanistan'dan bize rapor edildiğine göre, Yun. Bü. L. sı K.lerinin Makedonya'daki güncel politik faaliyette yer almaları gerektiğini vurgulayan Bay Martis'in konuşmasına Bü. L.dan hiçbir tepki gelmemiştir.

7. Ayrıca, güvenilir kaynaklardan aşağıdaki hususları öğrendik:

a) 28 Mayıs'da Atina'da bir loca toplantısında Bizans tarihi üzerine yapılan bir konuşma Makedonya (Yugoslavya) olayının tartışılmasına dönüşmüştü.

b) 29 Mayıs günü Yun. Bü. L. sınıfın özel bir toplantısının gündeminde tüzük maddelerinin tadili varken, esas görüşülen konu Makedonya sorunu ile Yun. Bü. L. sına bağlı K.lerin olaya Mason olarak nasıl katılabileceklerinin araştırılması olmuştur.

c) Geçen hafta sonu Patras'da yu-kardakine benzer bir toplantı tertip edilmiş ve Yun. Obediyansından bir K.in Kuzey Epiros (Arnavutluk) problemleri üzerinde konuşma yapması gündemi oluşturmuştu.

Beraberce mütalaa edildiklerinde, bu raporlardan Bü. L.nın, Kardeş-

leri politik konularda tartışmaya teşvik ettiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda muvakkat ilişki kesmenin az geleceği kanaati hakim olmuştur. Bu türden açıkça politik faaliyetlere karışmış olmak bir Bü. L.nın muntazam olarak tanınması ilkelerinin ağır bir ihlâlidir.

Yukarıdaki hususlar Bü. L.ya rapor edilmiş ve Bü. L. tanınmanın kaldırılması kararını tasdik etmiştir.

İTALYA:

İngiltere Bir. Bü. L.sının 9 Haziran 1993 tarihli Genel Kurulunda, bünyesinde bulundurduğu gayri muntazam gizli localar ve Fransa Grand Orient'i ile olan yakın ilişkileri nedeniyle tanınmanın iptali karara bağlanmıştır. Aynı nedenlerle İrlanda Bü. L.da İtalya ile ilişkilerini kesmiştir.

NEW YORK:

New York Bü. Locasına yollamış olduğumuz Kütahya seramik pano yerine vardı. Teşekkür mektuplarında panonun 1994 Mayıs ayında açılışı yapılacak yeni Kütüphane ve Müze kısmına monte edileceğini yazarak Türk Kardeşlerini, New York'da olduklarında, kendi hediyelerini görebilmele-ri için "Masonic Hall"e davet etmektedirler.

FRANSA:

Fransa Bü. L. (GLNF) 24 Haziran 1993 tarihinde, aynalı camlarla kaplı çift kule şeklindeki yeni Masonik Saraylarını görkemli bir merasimle açtı. Kuleler 4600 ve 4800 m². İlk önce 4800

m²'lik olan tamamlanmış ve ticari amaçla kiraya verilmiş, geliri ile de geri kalan kısım tamamlanmış. 12 katlı masonik kısımda 9'u 70 kişilik, 2'si 150 kişilik 11 Mâ., 1 adet de 550 kişilik Bû. Mâ. var. İnşaat ve tezyinat ultramodern görünümde, bar, lokantalar, kütüphane ve müze kısımları açılışa yetiştirilemedi, ancak sekreterlik şimdi den yeni binada çalışmaya başladı. Eski binaları, semt localarının ihtiyacı için hizmet vermeye devam edecek.

Büyük Mâ.de yapılan Tahsis töreninde, Avrupa Bû. L.larının çoğu ile birkaç ABD ve Orta Amerika Bû. L.ları Büyük Üstadları veya Bû. Üs. Temsilcileri, protokoldeki sıralamaya göre, Doğuda oturtuldular ve törenin son

kısımında her birine ayrı ayrı söz verildi. Bu toplantıya Türkiye Bû. L. Bû. Üs. En Muh. Can Arpaç K.i temsilen PM Celil Layıktez K. katıldı. Türkiye Bû. L.nın bu güzel esere katkısı olarak, Kütahya Seramiğinden bir panoyu sipariş etmiş olduğumuzu, teslimatın yaklaşık üç ay içinde yapılabileceğini kendilerine bildirdik.

Törenden sonra, Bû. Üs. Claude Charbonniaud K., yalnız ziyaretçiler ve Bû. Görevliler için Méri dien Otelinde bir ziyafet verdi.

Tesviyenin gelecek sayısında bu görkemli Masonik Sarayın fotoğrafını sizlere sunmaya çalışacağız.

* * *

MASONLAR AYIRIMCILIK YAPIYOR:

(Arizona Bû. L. Ön. Bû. Üs. Dean Tillotson K.in Arizona Masonry'de yayınlanan bir makalesinden)

Birkaç ay önce mahalli bir radyo istasyonunda Masonlukla ilgili bir söyleşide bulunmuştum. Bir ara, "Üye seçiminde ayırimcilik yapıyor musunuz?" sorusuna muhatap oldum. Şöyle cevap verdim: "Mutlaka ayırimcilik yapıyoruz. Üyelerimiz erkek olduklarından tüm kadınlara karşı; katılmanın asgari yaşı 21 olduğundan, teenager'lere karşı; Kutsal Varlığa

inancı şart koştuğumuzdan, ateistlere karşı; kişinin iyi karakter ve şöhrete sahip olmasını istediğimizden ve bu standartlara uygunluğu sıkı bir şekilde denetlediğimizden, ahlâksızlara ve serserilere karşı ayırimcilik yapıyoruz. Bu türden ayırimcilikte emeğim geçtiğinden gurur duyuyorum.

Yukarıda saydıklarımın dışında, aradığımız yüksek ahlâk standartlarına sahip kişilere karşı din, inanç, ırk ve renk nedeniyle ayırimcilik yapmak kanun ve tüzüklerimize aykırıdır.

* * *

AVRUPA BÜYÜK SEKRETERLER KONFERANSI

1990 yılı başlarında, Türkiye Büyük Locası Büyük Sekreterliğine, "Avrupa Büyük Sekreterleri Konferansı" toplanacağı hakkında bir levha geldi. 1991 ve 1992 yılları Kasım aylarında Brüksel ve Dublin'de toplanan ikinci ve üçüncü konferanslarda, toplantıların muntazam Masonluk ilkelerine uygun ve Masonluğun Avrupa ülkelerindeki problemleriyle gelişmesi hakkında bilgi vermek, Büyük Sekreterlerin tanışmaları, yakınlaşmak gayelerine dönük olduğu anlaşıldı. 1993 yılı konferansı 4 Ekim 1993 günü Koppenhag'da yapılacaktır.

1992 Konferansına, Almanya, Avusturya, Belçika, Çekoslovakya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İspanya, İsveç, İsviçre, İzlanda, Portekiz ve Yunanistan Büyük Sekreterleri ya da temsilcileri katıldılar. Her görevli, kendi Büyük Locası hakkında bilgi verdi. Konuların genellikle üye sayısı, yaş ortalaması, Masonluğun dış âleme tanıtılması, din adamlarıyla ilişkiler üzerinde yoğunlaştığı gözlemlendi. Verilen tebliğleri bir kaç satırla sizlere özetle aktarmaya çalışacağız:

İsveç:

Üyelerin % 40'ından fazlası 65 yaşın üstünde. Sadece % 2'si 35 yaşın altında, Panteoostal Kilise ile bazı problemleri olmuş.

İspanya:

Yeni bir Vadi ve 20 Locaya rağmen üye sayısında % 20 azalma var.

İngiltere Büyük Locasının 275. yıldönümü kutlamaları, basının İspanya'da Masonluğu kabullenmesine yardımcı olmuş. Bilim adamları da Masonluğa kabul gösteriyorlar.

Portekiz:

14 Locaada 425 üyeleri var. Aralık'ta İngilizce konuşan Loca açılacak. Cemiyete üst düzeyindeki iş sahipleri ve akademisyenler ilgi duyuyor. Yaş ortalaması 40. Gelecek yıl, muhtelif mezheplerden üst düzeyde kişilerin de katılmasıyla, Masonluk ve Din konusunda bir konferans tertiplenecek. Büyük Loca genelde Roman Katolik Kilisesi ile iyi ilişki içinde. Ancak eski Büyük Locaların desteğine ihtiyacı var. 1998 Lizbon Expo Fuarında bir Masonluk standı açılabilir.

Danimarka:

9.000 üye sayısını gençlerle arttırmayı arzuluyorlar. Gelecek yıl bütün seneye yayılan etkinliklerle 250. yıldönümlerini kutlayacaklar. İlk defa halka açılacak olan büyük binada Kraliçe'nin açacağı bir sergi düzenlenecek. Kral 1946'dan beri Büyük Üstad. Büyük Loca tarihini anlatan "Altın ve Gök Mavisî" adlı bir kitap neşredekler.

Yunanistan:

Büyük Üstad iki defa televizyona çıktı; halka hitabeden bir kitapçık neşredildi. 180. yıldönümleri Mason olmayanlarca iyi karşılandı. Büyük Üstad teolojistlerle bir yuvarlak masa

münazarası tertiplemeyi düşünmekte; Masonluğun dinsel olmayan teolojik bir form sahibi olması gerektiğini düşünüyor.

Finlandiya:

Sakin ve tatminkâr bir yıl geçti. Estonya'da ilk Loca yeniden açıldı ve Finlandiya Büyük Locası yeni birkaç Loca açılıp Estonya Bağımsız Büyük Locası yeniden teşekkül edene kadar destek verme kararı aldı.

Hollanda:

Rozkruva Masonluğu ile bazı problemler yaşandı. Yüksek Şûra, oradaki Rozkruva kuruluşlarının muvafakatini almadan Güney Afrika'da bir Yüksek Şûra kurdu. Zorluk, Şûra ile Büyük Loca arasındaki dostluk münasebetlerinin, birinin üste çıkması sonunda disiplini zedelemesi meselesinde. Roman Katolik Kilisesi ile problemleri yok. Bir Piskopos zaman zaman konferanslar veriyor.

İngiltere:

275. yıldönümü kutlamaları çok iyi geçti. Konferansta dini konular irdelenmedi ve Masonluğun teolojiden ziyade bir felsefe olduğu kabul edildi. Hindistan Büyük Locası üyelerinin İngiltere Büyük Locasına üye olma temayülü gözleniyor.

Almanya:

Yılın ağırlıklı çalışması, ülkenin doğu kesiminde yeni Localar açılması oldu. Polonyalı Kardeşler Kassel'de, Litvanyalı Kardeşler Hamburg'da ve Bulgar Kardeşler de Münih'de Localara katıldılar. Sofya'da bir Loca açıldı. Avrupa'daki askeri gücün azalması nisbetinde, Amerikan-Kanada Büyük

Locası da küçülmektedir. Berlin'deki Üç Küre Büyük Locası, Amerikan-Kanada ve İngiliz Büyük Localarına (Buradaki İngiliz Büyük Locası İngiltere Birleşik Büyük Locası değildir, Almanya'daki Büyük Localardan biridir) çalışmalarını birleştirebileceklerini bildirmiştir. Büyük Sekreter Müller Kardeş görevinden çekileceğini bildirip, diğer Büyük Sekreterlere tanıştırmak üzere halefi Kostar Kardeşi Konferansa getirip takdim etmiştir.

Fransa:

Çok hareketli bir yıl geçti. Üye sayısı yıllık % 15 artmaktadır. Din konusunda problemlerden kaçınılmaktadır. Portekiz Muntazam Büyük Locasının tesisiyle, Fransa'nın bu konudaki çalışmaları da bitmiş oluyor. Avrupa dışında ise Senegal'de bir Büyük Loca tesisi çalışmaları var. Kongo ve Kamerun'daki üyeleri ile bir Afrika Büyük Locası tesisine de çalışılıyor. Bir Müfettiş gönderip 1961 ve 1938 Büyük Localarının garantilerini elde ettikten sonra Polonya Büyük Locasını tanıdı. Yugoslavya Büyük Locasını tanımayı reddettiler. Romanya'da bir Loca kurmayı reddeden Fransa, İtalya Büyük Locasının burada Loca kurma çalışmalarını da uygun bulmamakta. Moskova'da bir Loca açtılar, St. Petersburg'da bir Loca açacaklar. Devlet Makamlarının da onayını alarak Hanoi'de bir Loca açmaya teşebbüs ettiler. Madagaskar'da muntazam Masonluğun yeniden tesisi ihtimal dahilinde. Halkla ilişkiler hasenat konusunda daha sıkı. Ayrıca UNICEF ile de ilişki içindeler. Yeni Büyük Loca Merkez binası 1993 yılı Haziran ayında açıldı.

İsviçre:

Hükümet ve Kilise ile bir problemleri yok. Üye yaş ortalaması düşük. Büyük Üstat, Masonluğu anlatmak için üniversitede kapalı konferanslar verdi. Yugoslavya'yı tanıdılar ama Kızılhaç aracılığıyla yardımda bulunuyorlar. Başkan yardımcılardan biri Kardeş.

Çekoslovakya:

Büyük Loca olarak yeniden tesis edilirken 28 üye iken şimdi 68 üyeye ulaşıldı. Yaş ortalaması 72 idi. Eski üyelerin uyanmasıyla yıl sonunda 1.000 üyeye ulaşmayı umuyorlar. Çalışma günlerinde kiraladıkları yerlerde faaliyetler. Para büyük sorun. 40 yıllık nazi ve komünist rejimden sonra halk Masonluğa düşmanca bakıyor. Çevre düzeniyle ilgili çalışmalarla sempati kazanmaya çalışıyorlar. Ülke içinde antidemokratik güçler ve Fransa Grand Orient'i ile sürtüşmeler var.

Avusturya:

"Aux Trois Canons" Locasının 250. yıldönümü kutlandı. Yugoslav Masonluğu ile kaynaşıyorlar. Üye yaş seviyesi oldukça genç. Çekoslovakya ve Yugoslavya Masonlarına maddi yardım yapıyorlar.

İzlanda:

Ülke nüfusunun % 1'i ve erkek nüfusun % 2'si Mason. Kilise ve basın ile iyi ilişki içindeler. Büyük Kutsal Kıtap Emmini ise emekli bir piskopos.

Belçika:

Üye artış hızı yıllık % 10. İç problemleri yok. Ancak, muntazam ve gay-

rımuntazam Masonluk arasındaki farkı kavrayamayan basın ile anlaşmıyorlar.

İrlanda:

Üye sayısı azalmakta. "İman yok, uygulama tenkide müsait" görüşündeki Presbitaryen kilisesi ile zorlu bir yıl geçti. Kilise Genel Kurulu Masonluğu tasvip etmiyor. İrlanda'da Masonluk hakkında bir kitapçık çıkarıldı. Büyük Loca binası halka açıldı. Hindistan Büyük Locası ile İngiltere'ninkine benzer durumlar var.

Her Büyük Locanın temsilcisinin verdiği yukarıdaki özet bilgilerden başka, konferansta, Doğu Avrupa'daki durum, Yüksek Şûra'nın tavırları (ABD Güney Jüridiksiyonu), Prince Hall Masonluğu, Masonik olaylar takvimi, Büyük Locaların kıdemi, dış âleme yaklaşım, jüridiksiyon ve diğer dereceler, Avrupa Büyük Üstatlar Konferansı, 1993 yılı konferansının yeri hakkında da görüşmeler yapıldıktan sonra, konferans sona erdi.

Sevgili Kardeşlerimiz,

1993 yılı konferansına ait tersimat hakkında, zamanı geldiğinde size gene bilgi vereceğiz. Dikkatlerinizi, bir kere daha bazı önemli konuların Masonluğun çok geliştiği ülkelerde de var olduğuna çekmek istiyoruz.

Masonluğun yüksek idealinin ve felsefesinin er geç bütün insanlıkça anlaşılıp benimseneceği günlerin uzak olmaması dileğiyle...

* * *

Freemasons are Americans and British and French and German and Italian and Swiss and Japanese and Canadian and Irish and Brazilian and Egyptian and Russian and Indian and Turkish and Israeli and Greek and Mexican and Polish and...

Worldwide. Men of every nationality. Every Race. Every Religion. Every Sect. Men from every walk of life are Freemasons.

Here, we're your relatives. Friends. Neighbors. Business associates. No matter where, we're good men who believe in God. And truth. And justice. The Law. Our Flag. Liberty. Enlightenment. Fraternity. Philanthropy. (In the U.S. alone, Freemasonry contributes

more than \$1.5 million every day 365 days a year, to those who need it.)

As one throughout the world, Freemasons have a single goal: "...to improve and strengthen the character of the individual man, and through the individual, the character of the community..."

And if that sounds good to you, we'd like to tell you more about ourselves.

Whoever you are...

Or write for free brochure:
Grand Lodge F&AM of NJ
Attn: PR Committee,
902 Jacksonville Rd.,
Burlington NJ 08016-3896

Sponsored by
The Masonic Charity Foundation of New Jersey

All you have to do is ask.
1-800-792-8690

NEWYORK TIMES, 26 Nisan 1993

KARDEŞLERDEN HABERLER

30/May/1993
P.O.Box 219'
Garibaldi Highlands
B.C. VON ITO
CANADA

Sayın;
ORYAL GÜVENTÜRK,
BAŞ KATİP,
GRAND LODGE of TURKEY, F. & A.M.
MASONIC HALL,
25 NURU ZİYA SO.,
BEYOĞLU, İSTANBUL,
TURKEY.

Muhterem Katip Bey;

Benim ismim Mehmet Yüksel Behti'dir, Kütahya Vilayetinde doğdum ve halihazırda Kanada'da ikamet etmekteyim.

Bizim ocağın katibinden, sizin temsilcinizin M.M.Ciprut'un adresini ve telefon numarasını aldım; telefonla konuştuktan sonra onun öğütünü dinleyerek sizlere direkli mektup yazıyorum. Bu mektubun bir kopyasını temsilcinize göndereceğim.1967 senesinde Kanada'ya göçmen olarak geldim ve Kanada tabasını aldım.

1989'da Mount Garibaldi Lodge No#127, A.F. & A.M. odasının üyesi oldum; buradaki kardeşler Müslüman olduğumu bildikleri için; mimbere; İncil'in yanında Kuran-ı Kerim'i de koydular.

Allah'ın izni ile iki sene sonra ben buradaki ocağın başı olacağım, dolayısı ile sizlerden bir kaç istirhamım var:

Annemin bana verdiği Kuran bizim mamberimizde duruyor; mümkünse bana üç Kuran-ı Kerim göndermenizi -Masonic amblemleri Kuran'ın kapağında- rica ederim. Hediyesi ne ise ben size banka havalesi ile gönderirim.

Benim tahsilimi ilerletmek için Masonik tahsil ocağına üye olmak isterim, bana malumat vermenizi istirham ederim. Ben ocak başı olduğumda; ocağımızı Kuran-ı Kerim'de açmak istiyorum; burada her derece açılırken imam İncil'den sureler okur; siz Kuran-ı Kerim'den hangi sureyi okuyarak ocağınızı açıyorsunuz?

Hürmetlerimle;

Mehmet Behti

SYNOPSIS

TESVİYE - September 1993, No. 8

Cover: A Lodge in Antalya

Inner Cover: Views from the Consecration Ceremony of Lodge Türcay No. 995

P.2 From the Editor:

-- About our new scholarship program

-- The Consecration of L. Türcay No. 995 in Frankfurt would have been a very ordinary event if the German Grand Lodge A.M & F.M. did not veto it. The Grand Masters of the United Grand Lodge of Germany, of the American - Canadian Grand Lodge and of the Grand Lodge of Turkey have attended the ceremony. The first article of this magazine is the speech for the occasion of the Grand Master of the Grand Lodge of Turkey, the M.W. Bro. Can Arpaç both in Turkish and in English (p.4). Türcay has started a sister publication called Virtus - Erdem.

-- Our General Assembly will be held on the 23rd April 1994 at the Swissotel, İstanbul.

P.4 - 10: Consecration of L. Türcay.

P. 10: In 1863 the Ottoman Turkish army had been defeated at the gates of Vienna. The Germanised descendants of the Turkish prisoners of war still have a Turkish name together with their German names. Türcay has undertaken to look after their neglected cemetery near Frankfurt.

P. 11: From ancient masonic magazines. This article written in 1932 reflects the contemporary problems that Freemasonry feels today.

P. 12: (Continuation) Middle para.: Works have started for a temple building in İzmir. Last Para: Assassination of Past Grand Master Paul Doumer, President of the French Republic.

P. 13: Initiated women in history: Elizabeth St. Ledger, Helena Countess Hadek Barkoczy and the Chevalier d'Eon.

P. 17: The Amaranth Organization.

P. 21: For the travelling Brethren: Mexico, Panama and Cuba.

P. 25: About our Ritualistic Dinner (Agap) ceremony.

P. 26: The emblem of the Grand Lodge of Israel sports the symbols of the three revealed religions.

P. 27: Things you are curious about: Gauntlets; Rosettes; Board of General Purposes in England; Lodge Lux Tenebris No. 3856 for the blind brethren.

P. 29: Local News:

-- Our New Cafeteria.

P. 30: The same for the Grand Orient of Italy.

-- France: Consecration of their magnificent new building.

P. 32: From the European Grand Secretaries Conference, 1992.

P. 35: An add in the New York Times.

P. 36: An interesting letter from a Turkish Bro. in Canada: Bro. Mehmet Behti is a member of Lodge Mount Garibaldi and he asks for a Quran to accompany the Bible on the altar.

P. 40: (and back page): Pythagoras.

IRVIN MANDEL

.....KARDEŞLİK SEVGİSİ BÜTÜN
DÜNYAYI SARAR.....

PİTAGOR'A DAİR

İsmail İŞMEN

Eski çağların hem mistik, hem matematikçi bir kişisi, dahi olduğu kadar ehlikeyf mizaçlı bir kişisi kuşkusuz PİTAGOR'dur.

Pitagor (M.Ö. 580-500). Yunan matematikçi ve düşünürü ve bilim adamı matematik, müzik ve astronomi üzerine teoriler kurarak bunların gelişmesinde katkıda bulunmuştur.

Pitagor'un inanılmaz mucizelerle bezenmiş olan hayatı bir nevi destan halini almıştır; onun şahsiyeti, kâinat hakkındaki fikirlerine giydirdiği sayıların acayip mistik elbisesinden ayrı tutulunca matematiğin terakkisindeki rolü daha fazla önem kazanır. Pitagor Mısır'da ve Babil'de pek çok gezdi, orada rahiplerden ilmi öğrendi ve dini kanaatler edindi. Daha sonra İtalya'nın güneyinde Crotone'da yüksek matematiği ve birtakım manasız fizik ve ahlâk teorilerini geliştirmek emeliyle gizli bir tarikat kurdu. Rivayete göre siyaset ve din yobazları Pitagor'un getirmek istediği yeni ışığa karşı halkı ayaklandırarak onun kurmuş olduğu okulu ateşe verdiler; Pitagor da alevler içinde öldü.

Matematiğe ispatı getiren Pitagor olmuştur. Bu, büyük bir hâdisedir. Ondandır geometri, aralarındaki bağılıklar gösterilmeksizin elde edilen ve görenek ve tecrübeye dayanan birtakım kaidelerden mürekkepti; bütün bu kaidelerin daha az sayıda postüladan çıkarılabileceği fikri hiç kimse tarafından düşünülmemişti. Umumiyetle ispat, bugün o derecede matematiğin hakiki cevheri olarak telâkki edilmektedir ki, matematik muhakemenin önce neyin mevcut olduğunu tasavvur etmek güçleşmiştir.

Pitagor'un matematiğe etmiş olduğu ikinci mühim hizmet bizi hayati meselelerle karşı karşıya bırakmaktır. Bu keşif Pisagor'u mahcup etmiş ve şaşırtmıştır. Pitagor, iptidai şekilde bile olsa 1, 2, 3... gibi tam sayıların matematiği kurmaya yetmediğini görmüştür. Bu esaslı keşiften önce Pitagor, sanki vahiy nazil olmuş bir peygamber gibi, bütün tabiatın, bütün kâinatın, matematik, fizik, metafizik, ahlâk ve her şeyin 1, 2, 3... tam sayılarının "sürektsiz" modeline dayandığını ve Tanrı tarafından verilen bu elemanların yardımıyla tefsir edilebileceğini vaz'etmişti.

Pitagor: "Tanrı sayıdır" diyordu ve bu sayıdan kastı tam sayı idi; fakat bu söz ulvi ve muhteşem bir sadelikte olmakla beraber, Eflâtun'da "Tanrı daima geometri kullanır" veya Jacobi'de "Tanrı daima aritmetik kullanır" veyahten Jeans'te "Kâinatın Büyük Mimarı bize şimdi bir matematikçi gibi gözüküyor" tarzındaki akisleri ilim tarihinde tekrarlanmıştır.

Pitagor'un öğretilerinin masonluk aleminde üstün bir değeri ve önemi vardır; onun felsefesi alanında bir dizi imisyasyon uygulanırdı. Pitagor öğrencilerinin bazı derecelerden geçmesini üstün ve yüksek derecelere gelmeden kendisi ile şahsen temasa geçmesine izin vermezdi. Bu dereceler, sayısal olarak üçtü. Birinci öğrencilerini, matematik ve geometride bilgi sahibi olmalarını sağlayan "Matematicus", ikinci derecede pozitif ilmin yüzeysel uygulamasını öngören "Teoreticus" ve sonuncu yani üçüncü derecede adayın yeteneğine göre özümsemediği ölçüde tüm aydınlanmanın ışığı ile yetkilendiği "Electus".

Pitagor'un öğrencileri üçüncü dereceye yükseldikten ve olgunluğa ulaştıktan sonra ikiye ayrılırdı: "Exoterici" ve "İsoterici" Susmak gizlilik ve kayıtsız şartsız itaat bu okulun temel prensipleriydi.

Yunan filozofu Pitagor masonik felsefede "eski bir arkadaş ve birader" olarak bilinmekte ve üstat olarak tanınmaktadır. Eski eserlerden bugüne dek gelmiş olan bir teorem, "bir dik açılı üçgende hipotenüsün karesi, kenarların karelerinin toplamına eşittir" formülü olan 47. Euclid problemi, Pitagor tarafından bulunmuştur.

Bir dik açılı üçgenin kenarlarına resmedilmiş üç kare, masonlukta pek çok bijuda ve Mimar Sinan Dergimizin arka kapağında görülebilir.

KAYNAKÇA: Eric Temple BELL, "Men of Mathematics", Simon and Schuster, New York 1937. Tercümesi: "Büyük Matematikçiler" Bölüm II, Tercüme eden: İsmail İŞMEN, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1945.

PİTAGOR

